

**Aansprakelijkheid van platformen voor door derden verkochte
gebrekkige en onveilige producten: een rechtsvergelijking tussen
Nederland en de VS**

1

Sami Benaddou

Snr. 2078548

Tilburg University, Tilburg Law School

Masterscriptie Rechtsgeleerdheid

Contracten- & Aansprakelijkheidsrecht

Collegejaar 2024-2025

Scriptiebegeleidster: mr. M.A. Ferwerda

¹ Tilburguniversity.edu.

Voorwoord

De afgelopen 8 maanden ben ik druk bezig geweest met het schrijven van deze scriptie. Het stuk analyseert en behandelt het leerstuk van platformaansprakelijkheid door middel van een rechtsvergelijking tussen Nederland en de VS. Deze scriptie vormt (bijna) de afsluiting van mijn masteropleiding, waardoor dit het gepaste moment is om de volgende personen te bedanken.

Allereerst wil ik graag mijn scriptiebegeleider mr. Ferwerda bedanken voor haar ondersteuning en de fijne feedbackgesprekken. Daarnaast wil ik mr. Öncü bedanken voor de tips wat betreft de onderwerpkeuze. Verder wil ik graag mijn familie, partner, vrienden en werkgever bedanken voor hun aanmoediging tijdens dit thesistraject en de rest van mijn opleiding.

Ik heb het schrijven van deze scriptie als zeer leerzaam ervaren voor mijn academische vaardigheden, maar ook inhoudelijk binnen het belangrijke onderwerp van consumentenbescherming. Ik wens u dus veel leesplezier en ik hoop dat u er net zoveel van opsteekt als ik.

Sami Benaddou

April 2025, Tilburg

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inhoudsopgave	3
Afkortingen	5
1. Hoofdstuk 1: Inleiding	7
1.1. Probleemstelling	7
1.2. Onderzoeksvraag en deelvragen	10
1.3. Operationalisering	11
1.4. Maatschappelijke relevantie	12
1.5. Wetenschappelijke relevantie	13
1.6. Methode	14
1.7. Leeswijzer	15
2. Hoofdstuk 2: Platformaansprakelijkheid in het Nederlandse systeem	16
2.1. Inleiding	16
2.2. Nederlands systeem	16
2.2.1. Nederlands juridisch kader	16
2.2.2. Overige rechtspraak	22
2.3. Tussenconclusie	24
3. Hoofdstuk 3: Platformaansprakelijkheid in het Amerikaanse systeem	26
3.1. Inleiding	26
3.2. Amerikaans systeem	26
3.2.1. Amerikaans rechtssysteem	26
3.2.2. Amerikaans juridisch kader	27
3.2.3. Amerikaanse rechtspraak	31
3.3. Tussenconclusie	37
4. Hoofdstuk 4: Overeenkomsten, verschillen en leerpunten	39
4.1. Inleiding	39
4.2. Overeenkomsten en verschillen	39
4.2.1. Productaansprakelijkheid	39
4.2.2. Immunititeit voor platformen	40
4.2.3. Informatieplichten en nalatig handelen	41
4.3. Leerpunten	42
4.4. Tussenconclusie	43
4.4.1. Overeenkomsten en verschillen	43
4.4.2. Leerpunten	44
5. Hoofdstuk 5: Conclusie	45
6. Literatuurlijst	47

Bijlage 1: Nederlandse en Europese jurisprudentie	55
Bijlage 2: Amerikaanse jurisprudentie	58

Afkortingen

ACM	Autoriteit Consument en Markt
BW	Burgerlijk wetboek
B2B	Business-to-Business
B2C	Business-to-Consumer
C2C	Consumer-to-Consumer
CDA	Communications Decency Act
DMA	Digital Markets Act
DSA	Digital Services Act
EU	Europese Unie
EuCML	Journal of European Consumer and Market Law
ERPL	European Review of Private Law
FBA	Fulfilment by Amazon
GPSR	General Product Safety Regulation
HR	Hoge Raad
HvJ / HvJEU	Hof van Justitie van de Europese Unie
ISS	Information Society Services
LLC	Limited Liability Company
LPLA	Louisiana Product Liability Act
NJB	Nederlands Juristenblad
NJPLA	New Jersey Product Liability Act
NTBR	Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht
OPLA	Ohio Product Liability Act
O&R	Onderneming en Recht
TPLA	Texas Product Liability Act
TvC	Tijdschrift voor Consumentenrecht & Handelspraktijken
T&R	Technology and Regulation
US	United States
VS	Verenigde Staten
WPLA	Washington Product Liability Act

1. Hoofdstuk 1: Inleiding

1.1. Probleemstelling

Tegenwoordig kopen Nederlanders massaal producten via online ‘platformen’. Websites zoals Amazon of Bol zijn bijna niet meer weg te denken uit het Nederlandse consumentenbeeld. Bij het doen van online aankopen op dit soort platformen komen ook risico’s kijken. Het populaire Chinese platform Temu komt bijvoorbeeld geregeld in het nieuws voor het verkopen van onveilige producten of producten die niet lijken op de geadverteerde foto’s.² Ook het Nederlandse Bol.com wordt bekritiseerd voor het te weinig controleren op de veiligheid van producten die verkocht worden op het platform.³ Uit onderzoek van de ACM blijkt overigens dat 50% van de consumenten te maken had met een probleem bij een online aankoop. 14% van de consumenten ontving een product waar iets mis mee was.⁴ De positie van platformen binnen het consumentenrecht is door deze ontwikkelingen een actueel onderwerp geworden.

De term platform is een verzamelterm voor online websites of apps die een bepaalde functie vervullen.⁵ Deze functie kan het delen van media zijn, tot het aangaan van huur-, koop- of opdrachtovereenkomsten.⁶ Er zijn dus veel gevallen die onder de term platform kunnen vallen. Er bestaat overigens ook geen één juiste definitie van dit begrip.⁷ In een onderzoek van Verbruggen, Tjong Tjin Tai en Öncü worden platformen in vier grote categorieën verdeeld.⁸ Deze categorieën zijn platformen als dienstverleners, platformen als tussenpersonen, sociale media platformen en samenwerkingsplatformen (forums).

Platformen die de functie van een tussenpersoon innemen, zijn gericht op het faciliteren van overeenkomsten tussen gebruikers. Websites zoals Amazon of Bol.com zijn voorbeelden van platformen die het mogelijk maken voor bedrijven om producten aan de consument aan te bieden op het platform (B2C-overeenkomsten).⁹ Daarnaast zijn Marktplaats en Vinted voorbeelden van platformen die primair gericht zijn op het faciliteren van overeenkomsten tussen consumenten (C2C-overeenkomsten).¹⁰ Vóór de komst van het internet kwamen tussenpersonen

² ‘VVD-Kamerlid wil verbod Temu: “Producten Chinese webshop onveilig”’, bnnvara.nl.

³ ‘Onveilige producten makkelijk te verkopen via Amazon.nl en Bol.com’, Consumentenbond.nl

⁴ ACM, ‘veilig online winkelen: gedrag, drijfveren en doelgroepen’, 2022, p. 16.

⁵ Tjong Tjin Tai 2018 p. 835.

⁶ van Boom 2021, p. 161.

⁷ Noorlander 2022, p. 7.

⁸ Tjong Tjin Tai, Verbruggen & Öncü 2024, p. 7-8.

⁹ Amazon.nl; Bol.com

¹⁰ Marktplaats.nl; Vinted.nl.

vaak voor in de vorm van een prikbord of als verhuurder van marktstandplaatsen.¹¹ Tussenpersonen kunnen in beginsel ook niet aansprakelijk gesteld worden voor gebreken of niet-nakomingen. Dit kan wel als ze als verkoper (of handelaar) gekwalificeerd kunnen worden, waardoor het consumentenkooprecht van toepassing is.¹² Wanneer een platform zelf als verkoper optreedt, is er dus sprake van een consumentenkoop.¹³ De consument kan zich dan ook bij gebreken beroepen op de remedies die gelden in het consumentenkooprecht. Wanneer een platform niet als verkoper optreedt, is er daarentegen vaak geen mogelijkheid voor de consument om zich te beroepen op het platform.¹⁴ Het is bij online platformen alleen soms lastig om te bepalen of een partij een tussenpersoon, een verkoper of een bemiddelaar is, omdat platformen een verschillende mate van betrokkenheid kunnen hebben bij het sluiten van overeenkomsten.¹⁵ Het is voor consumenten ook niet altijd duidelijk of zij een product van een derde partij kopen op een platform.¹⁶ Daarnaast lijkt de positie die veel online platformen innemen vaak feitelijk meer op die van een verkoper of bemiddelaar, omdat het platform een bevorderende functie uitvoert op het ontstaan van een overeenkomst.¹⁷ Voorbeelden hiervan zijn platformen die enige controle of verificatie uitvoeren van kopers en verkopers, zoals Marktplaats.¹⁸ Of een platform dat zelf de verzending uitvoert, zoals Vinted.¹⁹ Het lijkt volgens Schaub dan ook logisch dat bepaalde bepalingen over de consumentenkoop uit boek 7 toepasselijk zullen zijn op de meeste platformen.²⁰ Dit is alleen niet vooraf duidelijk voor de consument. De meeste platformen zullen zich beroepen op hun positie als tussenpersoon, omdat zij geen partij zijn bij de overeenkomst tussen de verkoper en de consument en soms niet eens een gebruiksovereenkomst hebben met beide partijen. Soms nemen platformen zelfs een dergelijk beroep op in hun algemene voorwaarden.²¹

Het ontvangen van gebrekkige of onveilige producten blijft een veelvoorkomend probleem bij het doen van online aankopen.²² Producten die op online platformen worden

¹¹ Kloostra 2022, p. 2.

¹² Verbruggen 2020, p. 257-258; zie ook HvJEU 9 november 2016, ECLI:EU:C:2016:840.

¹³ Verbruggen 2020, p. 257.

¹⁴ Verbruggen 2020, p. 257.

¹⁵ Tjong Tjin Tai 2018, p. 836.

¹⁶ Schaub 2022, p. 254.

¹⁷ Tjong Tjin Tai 2018, p. 838.

¹⁸ Marktplaats.nl.

¹⁹ Vinted.nl

²⁰ Schaub 2021, p. 121

²¹ Cauffman 2019, p. 21.

²² Schaub 2022, p. 263.

aangeboden door derden kunnen onveilig zijn in gebruik voor de consument.²³ Ook voldoen deze producten niet altijd aan de EU-veiligheidseisen.²⁴ Het is dan ook van belang om na te gaan of platformen aansprakelijk kunnen worden gehouden voor gebrekkige of onveilige producten die door derden zijn verkocht op hun platform, ondanks dat platformen aansprakelijkheid uit willen sluiten.

De EU heeft veel verschillende wet- en regelgeving geïmplementeerd om deze problematiek enigszins te reguleren, met name de Digital Services Act, de Digital Markets Act, de Richtlijn Modernisering consumentenbescherming (Omnibusrichtlijn)²⁵ en de Platformverordening.²⁶ Deze wetten worden gezien als een eerste stap in het reguleren van platformaansprakelijkheid, maar worden door auteurs zoals Mak, Schemkes & Loos bekritiseerd voor het terughoudend zijn in het neerleggen van aansprakelijkheidsgronden voor platformen.²⁷ Deze wetten maken ook geen onderscheid tussen verschillende categorieën platformen en leggen de nadruk op sociale mediaplatformen. De DSA en DMA bevatten bijvoorbeeld vooral regels die toe te passen zijn op sociale mediaplatformen in verband met de vrijheid van meningsuiting. Over de aansprakelijkheid van platformen als tussenpersoon wordt weinig vooruitgang geboekt met de implementatie van deze wetgevingen.²⁸ De richtlijn Productaansprakelijkheid stelt bijvoorbeeld platformen verplicht om duidelijk aan te geven wie er als handelaar optreedt.²⁹ Verbruggen verwacht echter dat platformen door deze verplichting juist een kleinere kans zullen hebben om aangesproken te kunnen worden, omdat zij simpelweg duidelijk zullen maken wie handelaar is op hun platform, zodat dit niet leidt tot een grond van aansprakelijkheid.³⁰ De consument heeft dus geen eenduidige positie in haar consumentenbescherming bij het aangaan van een koop middels een online platform.³¹

Wanneer we buiten de EU kijken naar het leerstuk platformaansprakelijkheid, is de positie die de VS inneemt opmerkelijk.³² Haar rechtbanken hebben in de afgelopen jaren verschillende zaken voorgelegd gekregen over online tussenplatformen, zoals Amazon. Door

²³ Verbruggen 2020, p. 255.

²⁴ Verbruggen 2020, p. 255.

²⁵ Mak & Schemkes 2021, p. 754.

²⁶ van Dijk & van 't Ende 2022, p. 115-117.

²⁷ Mak & Schemkes 2021, p. 754; Loos 2019, p. 29.

²⁸ Busch & Mak 2021, p. 7.

²⁹ Loos 2019, p. 29.

³⁰ Verbruggen 2023, p. 372.

³¹ Duivenvoorde 2022, p. 52.

³² Verbruggen 2020, p. 261.

verschillende rechtsgeleerden is al een vergelijking gemaakt tussen het Amerikaanse stelsel en het Nederlandse of Europese stelsel van platformaansprakelijkheid.³³ In de EU zijn er echter veel ontwikkelingen, bijvoorbeeld de nieuwe richtlijn aansprakelijkheid voor gebrekkige producten. Het is daarom belangrijk dat er onderzoek wordt gedaan naar veranderingen op dit gebied.

1.2. Onderzoeksvraag en deelvragen

Uit de probleemstelling volgt de volgende onderzoeksvraag:

Wat kan het Nederlands stelsel voor aansprakelijkheid van platformen voor gebrekkige of onveilige producten die verkocht zijn door derden op het platform, leren van Amerikaanse stelsel op dit gebied?

De onderzoeksvraag is beantwoord met behulp van de volgende deelvragen:

1. Welke mogelijkheden bestaan er onder het Nederlandse stelsel om een platform aansprakelijk te stellen voor gebrekkige of onveilige producten die door een derde verkocht zijn op het platform?
2. Welke mogelijkheden bestaan er in het Amerikaanse stelsel om een platform aansprakelijk te stellen voor gebrekkige of onveilige producten die door een derde verkocht zijn op het platform?
3. Wat zijn de overeenkomsten en verschillen tussen platformaansprakelijkheid in het Nederlandse en het Amerikaanse stelsel?
4. Welke leerpunten kunnen er voor het Nederlandse stelsel worden opgesteld, gelet op het Amerikaanse stelsel?

³³ Zie bijvoorbeeld Ulfbeck & Verbruggen 2022; Busch & Mak 2021; Busch 2021.

1.3. Operationalisering

1.3.1. Platformbegrip

Dit onderzoek beperkt zich tot platformen die een functie als tussenpersoon hebben bij het sluiten van koopovereenkomsten. Platformen die enkel de functie als sociale mediaplatform, als dienstverleners of als samenwerkingsplatform hebben zijn niet in dit onderzoek behandeld, omdat deze niet direct in verband staan met de verkoop van gebrekkige en onveilige producten. Van platformen die vallen onder meerdere categorieën, zijn ze alleen in hun hoedanigheid als tussenpersoon onderzocht.

Wanneer er in dit onderzoek wordt gesproken over een platform wordt een platform bedoeld dat koopovereenkomsten faciliteert tussen gebruikers.³⁴ Deze gebruikers zijn enerzijds consumenten en anderszijds ‘handelaars’ of ‘verkopers’. Sommige platformen laten het daarnaast ook toe voor natuurlijke personen om als handelaar op te treden. Deze natuurlijke- of rechtspersonen kwalificeren zich onder het begrip ‘handelaar’ uit art. 6:230g lid 1 onder b BW. Vaak ontvangt het platform een vergoeding of commissie voor elke overeenkomst die wordt gesloten via het platform.³⁵ Herkenbare voorbeelden zijn Amazon, Marktplaats, Temu of Bol.com. Deze definitie komt overeen met het begrip ‘onlinemarktplaats’ uit art. 230g lid 1 onder u uit boek 6 van het BW.

1.3.2. Nederlandse systeem

Met het Nederlandse systeem worden bepalingen uit verschillende wetten en richtlijnen bedoeld. De relevante bepalingen die zijn onderzocht komen uit afdeling 4 van de DSA, titel 5 afdeling 2b van boek 6 BW en de nieuwe richtlijn aansprakelijkheid voor gebrekkige producten.³⁶ Ook is er aansluiting gezocht bij jurisprudentie over deze bepalingen.

1.3.3. Amerikaanse systeem

Bij het Amerikaanse systeem is aansluiting gezocht bij de Restatement of Torts, de CDA en lokale productaansprakelijkheidswetgeving. Het recht van de Verenigde Staten functioneert in een *common law* systeem. Dit houdt in dat het recht grotendeels in rechtspraak vorm wordt

³⁴ Zie ook Tjong Tjin Tai, Verbruggen & Öncü 2024, p. 7, onder B.

³⁵ Tjong Tjin Tai, Verbruggen & Öncü 2024, p. 7, onder B.

³⁶ Richtlijn 2022/495; Richtlijn 2022/2065.

gegeven, in plaats van in wet- en regelgeving.³⁷ Er is dus ook aansluiting gezocht bij de relevante rechtspraak uit deze wetten.

1.3.4. Gebrekkige en onveilige producten

Onder Nederlands recht wordt ‘gebrekkige producten’ gedefinieerd in art. 6:186 BW. ‘Onveilige producten’ wordt gedefinieerd in art. 3 lid 3 GPSR. Beide definities betreffen het niet voldoen aan de redelijkerwijs te verwachten veiligheidseisen gelet op alle omstandigheden. Een onveilig product zal vaak dus ook als gebrekkig kwalificeren. Ook onder Amerikaans recht omvat de definitie van gebrekkige producten uit art. 402A tweede Restatement of Torts onveilige producten. Er zal daarom in dit onderzoek voor gebrekkige producten de definitie uit art. 6:186 BW worden aangehouden. Met onveilige producten worden vervolgens producten bedoeld die zowel gebrekkig als onveilig zijn.

1.4. Maatschappelijke relevantie

Uit onderzoek van Geopost blijkt dat Nederlanders actievere online shoppers zijn dan de gemiddelde EU-consument.³⁸ Een percentage van 81% van de Nederlanders zegt regelmatig online te shoppen.³⁹ Het ontvangen van gebrekkige of onveilige producten is alleen een veelvoorkomend probleem voor consumenten.⁴⁰ Er is daarnaast veel kritiek door het tekort aan aansprakelijkheidsgronden voor platformen in deze wetgeving.⁴¹ Het is dan ook nuttig voor wetenschappelijk onderzoek om te kijken naar de manier waarop een niet-EU land met dit leerstuk omgaat, zodat Nederland en de EU zich hierdoor kunnen laten inspireren om de verkoop van gebrekkige en onveilige producten te verminderen. Omdat er uit eerdere onderzoeken een vermoeden van een hogere mate van consumentenbescherming lijkt te zijn in de Verenigde Staten, is de rechtsvergelijking in dit onderzoek relevant.⁴² Dit onderzoek is dus een stap in het verbeteren van de rechtspositie van de Nederlandse consument.

³⁷ Dousi 2020, p. 4.3.1.1.

³⁸ ‘E-shopper barometer 2023’, Geopost.com, p. 12.

³⁹ ‘E-shopper barometer 2023’, Geopost.com, p. 12.

⁴⁰ Zie bijvoorbeeld Verbruggen 2020.

⁴¹ Zie bijvoorbeeld Mak & Schemkes 2021; Loos 2019; Verbruggen 2020.

⁴² Zie Ulfbeck & Verbruggen 2022; Busch & Mak 2021; Verbruggen 2020.

1.5. Wetenschappelijke relevantie

Uit de literatuur blijkt dat Europese wetten rondom platformen onvoldoende aansprakelijkheidsgronden voor platformen als tussenpersonen bevatten.⁴³ Verbruggen schrijft zelfs dat de mogelijkheid tot het vaker mogelijk maken van platformaansprakelijkheid nog onvoldoende is onderzocht.⁴⁴ In een onderzoek van Verbruggen en Ulfbeck uit 2022 wordt een verschuiving geconstateerd richting het vaker aansprakelijk kunnen zijn van platformen voor gebrekkige of onveilige producten die door derden op hun platform zijn verkocht.⁴⁵ In dit onderzoek is daarom onderzocht of er een ontwikkeling is geweest in de Amerikaanse rechtspraak sinds 2022. Ook bestaat er ruimte om uitgebreider te onderzoek te doen naar de rechtspraak vóór 2022, omdat dit onderzoek én een onderzoek van Mak en Busch deze specifieke zaken alleen kort benoemen.⁴⁶ Door het Nederlandse stelsel te vergelijken met een land dat meer mogelijkheden biedt voor het aansprakelijk stellen van platformen, is er een stap richting een verbetering van de consumentenbescherming. Een van de doelen van het consumentenrecht is immers het beschermen van zwakkere partijen.⁴⁷ Ook constateert Stein dat een mogelijkheid tot specifieke regels voor aansprakelijkheid van tussenpersonen of bemiddelaars (platformen) wenselijk is in het Nederlandse recht.⁴⁸

1.6. Methode

Om een antwoord te kunnen geven op de eerder gestelde hoofd- en deelvragen, zijn de juridisch-dogmatische en rechtsvergelijkende onderzoeksmethoden gebruikt. Dit houdt in dat het geldende recht wordt uitgelegd door te kijken naar wet- en regelgeving en jurisprudentie.⁴⁹

De eerste twee deelvragen zijn beschrijvende vragen gericht op het Nederlandse stelsel en het Amerikaanse stelsel. Er is aansluiting gezocht bij de juridisch-dogmatische methode, omdat deze geschikt is voor beschrijvende deelvragen. Voor beantwoording van de eerste deelvraag is er aansluiting gezocht bij wetgeving waar mogelijk een aansprakelijkheidsvordering op gebaseerd kan worden. Dit zijn met name art. 6, 8 en 11 van de nieuwe richtlijn aansprakelijkheid voor gebrekkige producten, afdeling 4 DSA en titel 5 afdeling 2b uit boek 6

⁴³ Duivenvoorde 2022, p. 50.

⁴⁴ Veldt & Verbruggen 2023, p. 354.

⁴⁵ Zie ook Ulfbeck & Verbruggen 2022.

⁴⁶ Zie ook Ulfbeck & Verbruggen 2022; Busch & Mak 2021.

⁴⁷ Hondius 2013, p. 1.

⁴⁸ Stein e.a. 2022, p. 260-261.

⁴⁹ van Dijck, Snel & van Golen 2018, p. 88.

BW. Er is daarnaast gekeken naar rechtspraak rondom de invulling van rechters omtrent het aansprakelijk stellen van platformen voor handelingen van derden. Op rechtspraak.nl geeft de zoekterm “handelaar”, “platform” & “aansprakelijk” 59 zoekresultaten. Op Curia.europa.eu geeft de zoekterm “intermediary online platform product” 43 resultaten.⁵⁰ Van deze rechtspraak zijn alleen de zaken geselecteerd die de aansprakelijkheid van een platform voor handelen of nalaten van een derde betreffen. Door deze wetten en jurisprudentie te beschrijven wordt het Nederlandse kader van aansprakelijkheid voor platformen uiteengezet.

Aangezien de VS een common law-land is, krijgen rechtsregels vorm in rechtspraak.⁵¹ Ter beantwoording van de tweede deelvraag is er dus rechtspraak gezocht die relevant kan zijn. Als eerst is een toelichting gegeven over het Amerikaanse rechtssysteem voor zover dat nodig was om wet en jurisprudentie te begrijpen. Deze jurisprudentie is gezocht met behulp van casetext.com, met de zoekterm “defective product liability online platform third-party”, die 150 resultaten geeft, waarvan 55 na 2022. Daarnaast geeft de zoekterm “unsafe product liability online platform third-party” 43 resultaten, waarvan 25 na 2022. De resultaten komen bij beide zoektermen grotendeels overeen. Niet al deze zaken zijn relevant, dus zijn zij geselecteerd op bruikbaarheid.⁵² Een uitspraak is bruikbaar wanneer de zaak de aansprakelijkheid bespreekt van een platform voor onveilige of gebrekkige producten die door een derde verkocht zijn op het platform. De zaken over de aansprakelijkheid van verkoopplatformen worden gebruikt, terwijl uitspraken over de aansprakelijkheid van sociale mediaplatformen zijn uitgesloten. Uit elke uitspraak is de redenering tot het wel of niet bestaan van aansprakelijkheid genoteerd.

Ter beantwoording van de derde deelvraag is de rechtsvergelijkende onderzoeksmethode gebruikt. Dit is een geschikte methode, omdat deze methode een gemeenschappelijk doel nastreeft als dit onderzoek, namelijk het vergroten van de kwaliteit van het Nederlandse rechtssysteem met behulp van een ander rechtssysteem.⁵³ De bevindingen uit de eerste twee deelvragen zijn met elkaar vergeleken. Vervolgens ter beantwoording van de vierde deelvraag geconcludeerd op welke leerpunten het Nederlandse recht een mogelijke oplossing kan vinden in de Amerikaanse jurisprudentie. Deze leerpunten zullen gebaseerd zijn op de overeenkomsten en verschillen die zijn geconstateerd.

⁵⁰ Zie ook Bijlage 1.

⁵¹ Dousi 2020, p. 4.3.1.1.

⁵² Zie ook Bijlage 2.

⁵³ van Dijck, Snel & van Golen 2018, p. 91.

1.7 Leeswijzer

Hoofdstuk twee staat in het teken van de aansprakelijkheid van platformen onder Nederlands recht. In hoofdstuk drie wordt de aansprakelijkheid van platformen onder Amerikaans recht behandeld. Vervolgens zijn in hoofdstuk vier de bevindingen uit hoofdstuk twee en drie met elkaar vergeleken. In dat hoofdstuk worden ook leerpunten beschreven vanuit Amerikaans recht voor Nederlands recht. Ter afsluiting wordt in hoofdstuk vijf antwoord gegeven op de onderzoeksvraag.

2. Hoofdstuk 2: Platformaansprakelijkheid in het Nederlandse systeem

2.1. Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het Nederlandse systeem voor platformaansprakelijkheid uiteengezet. Als eerst is onder paragraaf 2.2.1. het Nederlandse juridisch kader uiteengezet. Hier komen boek 6 BW, de DSA en de nieuwe richtlijn aansprakelijkheid voor gebrekkige producten aan bod met de belangrijkste jurisprudentie over deze wetten. Vervolgens zijn onder paragraaf 2.2.2. overige jurisprudentie besproken omtrent het aansprakelijk stellen van platformen voor gedragingen van derden, die niet eerder aan bod zijn gekomen. Als laatste zijn de bevindingen opgesomd in een tussenconclusie.

2.2. Nederlands systeem

2.2.1. Nederlands juridisch kader

Hieronder zijn de mogelijke wettelijke aansprakelijkheidsgronden in het Nederlands recht opgesomd. Daarbij is ook de relevante rechtspraak toegelicht als deze aanwezig is en relevant is om het juridische kader te begrijpen.

2.2.1.1. Artikel 6:230m BW

Door de implementatie van de richtlijn modernisering consumentenbescherming is de definitie van een onlinemarktplaats toegevoegd aan boek 6 BW, meer specifiek in art. 230g onder u en v. Online platformen die gebruikmaken van apps of websites die het mogelijk maken voor consumenten om overeenkomsten te sluiten met andere handelaren of consumenten vallen onder deze definitie. Het faciliteren van B2B of B2C overeenkomsten maakt voor deze kwalificatie dus niet uit. Het kwalificeren als een onlinemarktplaats heeft een aantal informatieplichten ten gevolge voor het platform. Deze staan opgesomd onder art. 6:230m lid 3 BW. De onlinemarktplaats moet de consument onder andere inlichten of zij een overeenkomst aangaat met een handelaar of met een consument. In het geval dat het een andere consument is, moet er aangegeven worden dat het Unierecht inzake consumentenbescherming niet van toepassing is op de overeenkomst. Vervolgens moet de onlinemarktplaats de consument inlichten over de verdeling van verplichtingen tussen haar en de derde. Dit houdt in dat de consument bijvoorbeeld wordt ingelicht wie de verzending van het product uitvoert. Het is onduidelijk wat voor consequentie het heeft, als een platform niet aan deze verplichtingen voldoet.

Het begrip handelaar wordt onder sub b van dit artikel gedefinieerd als volgt:

*“iedere natuurlijke of rechtspersoon die handelt in het kader van zijn handels-, bedrijfs-, ambachts- of beroepsactiviteit, al dan niet mede via een andere persoon die namens hem of voor zijn rekening optreedt”*⁵⁴

Platformen kunnen in sommige gevallen als handelaar kwalificeren, waardoor er aanvullende informatieplichten gelden, zoals het informeren van de consument over de eigenschappen van het product.⁵⁵ Het kwalificeren als handelaar moet echter casuïstisch beoordeeld worden.⁵⁶ Het is afhankelijk van verschillende factoren zoals het aantal verkochte producten, de winstmarge of de belastingplichtigheid. In de zaak Wathelet bepaalde het HvJ dat een partij ook als handelaar kan kwalificeren wanneer hij als een tussenpersoon handelt, maar nalaat om de gegevens van de derde partij die eigenaar is van het product te delen.⁵⁷ Daarnaast wordt in de zaak Tiketa nog geoordeeld dat een platform als handelaar kwalificeert wanneer zij namens een handelaar of voor rekening van een handelaar optreedt.⁵⁸ Deze factoren zijn dus van belang bij het beoordelen of een platform als handelaar kwalificeert. Als een platform kwalificeert als handelaar en haar informatieplicht nalaat, kan zij vervolgens op grond van een onrechtmatige daad aansprakelijk worden gesteld. De onveiligheid of gebrekkigheid van het product moet dan wel voortvloeien uit dit nalaten, wil het succesvol zijn. Hierbij kan gedacht worden aan het weglaten van een ingrediënt in de beschrijving van een product, wat het product gebrekkig of onveilig maakt voor gebruik.

Er bestaat rechtspraak over de verplichtingen van handelaren uit art. 6:230m lid 1 BW. Door de HR is een sanctiemodel opgesteld voor het niet naleven van de informatieplicht uit lid 1.⁵⁹ Voor de meeste schendingen zal dit (gedeeltelijke) vernietiging van de overeenkomst zijn. Uit de rechtszaken en het sanctiemodel blijkt echter niet dat er een aansprakelijkheidsgrond voor platformen rechtstreeks uit art. 6:230m BW voortvloeit als zij kwalificeren als handelaar of als onlinemarktplaats. Over lid 3 van dit artikel bestaat namelijk geen rechtspraak.⁶⁰ Het is dus niet duidelijk welke consequentie voor aansprakelijkheid het niet naleven van de informatieplicht

⁵⁴ Artikel 6:230g lid 1 onder b BW.

⁵⁵ Artikel 6:230m lid 1 BW.

⁵⁶ HvJEU 4 oktober 2018, ECLI:EU:C:2018:808.

⁵⁷ HvJEU 9 november 2016, ECLI:EU:C:2016:840.

⁵⁸ HvJEU 24 februari 2022, ECLI:EU:C:2022:112.

⁵⁹ Hoge Raad, 12 november 2021, ECLI:NL:HR:2021:1677, r.o. 3.1.20.

⁶⁰ Zoekterm “6:230m lid 3” geeft 0 resultaten op rechtspraak.nl.

heeft voor platformen. Het ligt voor de hand dat een schending van lid 3, net als lid 1 vernietiging als gevolg zal hebben, maar hier bestaat geen uitsluitel over. Partijen die aansprakelijkheid willen vestigen op lid 3 van dit artikel zullen daarom vooralsnog een beroep moeten doen op art. 6:162 BW voor het nalaten van deze wettelijke plicht, als zij schadevergoeding willen vorderen.

2.2.1.2. DSA

In 2022 is de DSA ingevoerd in de EU.⁶¹ De EU heeft met de implementatie van de DSA bedoeld om online sociale mediaplatformen en onlinemarktplaatsen te reguleren. De DSA wordt door rechtsgeleerden bekritiseerd aangezien het meerdere problemen tegelijk aan wil pakken, maar daardoor bepaalde onderwerpen te weinig reguleert, waaronder platformaansprakelijkheid voor onveilige en gebrekkige producten.⁶² Er is bijvoorbeeld, ondanks een voorstel van het Europese Parlement, uitdrukkelijk gekozen om aansprakelijkheid van platformen uit te sluiten.⁶³

Verkoopplatformen zoals Ebay en Amazon kwalificeren als een Information Society Service onder de DSA.⁶⁴ In art. 4 DSA staat een uitzondering voor aansprakelijkheid van een ISS neergelegd als zij alleen bepaalde informatie ‘host’ op haar website, maar hier zelf geen invloed op heeft gehad. Als een platform bijvoorbeeld de beschrijving van een product aanpast, waardoor het product gebrekkig of onveilig is, is zij niet uitgesloten van aansprakelijkheid. Ook wordt in de zaak *L’Oréal v. Ebay* geoordeeld dat een platform zich niet op deze immuniteit kan beroepen als zij actief handelt in de verkoop van een product.⁶⁵ Het promoten, verpakken of verzenden van het product zijn voorbeelden van actief handelen.

Een platform is op grond van art. 6 DSA ook niet aansprakelijk voor illegale uitlatingen of informatie verspreid door derden op hun platform, als het platform hier niet vanaf weet.⁶⁶ Als ze hier wel vanaf weten, zijn ze verplicht om dit te verwijderen. Dit artikel is dan ook alleen van toepassing op de verkoop van onveilige en gebrekkige producten wanneer deze ook illegaal zijn, zoals de verkoop van wapens. Vervolgens kan het platform aansprakelijkheid vermijden als ze er wel vanaf weet door het illegale product te verwijderen van hun website of app.

⁶¹ Verordening (EU) 2022/2065.

⁶² Busch & Mak 2021, p. 4-5.

⁶³ Busch & Mak 2021, p. 5.

⁶⁴ HvJEU 12 juli 2011, ECLI:EU:C:2011:474.

⁶⁵ HvJEU 12 juli 2011, ECLI:EU:C:2011:474.

⁶⁶ Artikel 6(1) DSA.

Onder afdeling 4 van de DSA staan specifieke regels opgesomd voor online platformen die overeenkomsten tussen consumenten en handelaren faciliteren. Deze afdeling is echter niet van toepassing op kleine bedrijven die als handelaar optreden.⁶⁷ Een platform kan een klein bedrijf zijn als deze onder de 50 werknemers heeft en een omzet van maximaal tien miljoen euro per jaar.⁶⁸ Art. 30 DSA verplicht platformen om gegevens van handelaren die producten willen verkopen met behulp van hun platform te verzamelen. Vervolgens zijn de platformen verplicht om die gegevens te controleren op betrouwbaarheid en compleetheid voor zover dat mogelijk is. De richtlijn legt echter de aansprakelijkheid voor onjuistheden van deze gegevens bij de handelaar en niet bij het platform. Dit maakt het in het geval van onjuiste informatie en onbereikbare handelaren dus moeilijk om platformen aan te spreken. Er wordt echter in de DSA geen consequentie of aansprakelijkheid neergelegd voor platformen die deze verplichtingen nalaten. Het is dus onduidelijk of dit gevolgen heeft en welke gevolgen dit heeft voor de aansprakelijkheid van platformen. De enige manier om een platform aansprakelijk te stellen voor een gebrekkig of onveilig product onder de DSA lijkt dus te zijn wanneer een handelaar een product verkocht dat ook illegaal is, terwijl het platform hiervan op de hoogte was en geen maatregelen heeft getroffen.

2.2.1.3. Richtlijn aansprakelijkheid gebrekkige producten

In november van 2024 heeft de richtlijn aansprakelijkheid voor gebrekkige producten (hierna: “de nieuwe richtlijn”) de plaats ingenomen van de richtlijn Productaansprakelijkheid.⁶⁹ Deze richtlijn is opgesteld met het doel om de aansprakelijkheid voor gebrekkige producten op onlinemarktplaatsen te verduidelijken. Lidstaten hebben twee jaar gekregen om de nieuwe richtlijn te implementeren, daarna zal de oude richtlijn helemaal niet meer van toepassing zijn. In het huidige boek 6 BW staan de oude regels nog opgenomen. Hieronder zullen de huidige regels worden besproken en vergeleken met de nieuwe richtlijn.

Voor aansprakelijkheid onder boek 6 BW moet er sprake zijn van een gebrekkig product. Dit is van toepassing als het product niet de veiligheid biedt die een consument mag verwachten uit Unierecht of uit nationaal recht.⁷⁰ De veiligheid die consumenten mogen verwachten is afhankelijk van de omstandigheden, zoals de instructies voor gebruik en de normale wijze van

⁶⁷ Artikel 29 DSA.

⁶⁸ Artikel 2(2) en 2(3) aanbeveling 2003/361/EG.

⁶⁹ Richtlijn (EU) 2024/2853; Richtlijn 84/374/EEG.

⁷⁰ Artikel 6:186 BW.

gebruik van het product.⁷¹ Vervolgens is aansprakelijkheid alleen mogelijk op een vordering van schadevergoeding, waar schade voor vereist is. Er moet sprake zijn lichamelijk letsel of schade aan zaken.⁷² In art. 6:187 lid 4 BW staat de mogelijkheid al neergelegd om elke leverancier, waaronder een platform, voor het gebrekkige product aansprakelijk te stellen, onder de voorwaarde dat hij niet binnen een redelijke termijn de identiteit van de producent meedeelt aan de benadeelde.

Het bovenstaande systeem komt tot zover overeen met wat in de nieuwe richtlijn staat neergelegd.⁷³ In de nieuwe richtlijn bestaat er echter een verruiming rondom de aansprakelijkheid van platformen. Als eerst zal echter worden besproken hoe de nieuwe richtlijn gestructureerd is. Een aantal termen worden gedefinieerd in art. 4 van de nieuwe richtlijn. Ten eerste kwalificeert degene die een product ontwikkelt, vervaardigt of produceert als de fabrikant van een product.⁷⁴ Ten tweede is een importeur degene die het product vanuit een niet-EU land het product in de EU op de markt aanbiedt.⁷⁵ Ten derde is de gemachtigde degene die in de EU gevestigd is die specifieke taken namens de fabrikant uitvoert.⁷⁶ Er wordt niet gespecificeerd welke taken dit precies zijn. Ten vierde is een distributeur gedefinieerd als een partij die in de toeleveringsketen betrokken is, die niet de fabrikant of de importeur is. Als laatste wordt onder fulfilmentdienstverlener verstaan een partij die twee of meer specifieke diensten aanbiedt.⁷⁷ Deze diensten kunnen zijn de opslag, verpakking, adressering en verzending van een product, zonder ooit eigenaar te zijn geweest van het product.

In art. 8 van de nieuwe richtlijn staat vastgelegd welke partijen aansprakelijk zijn voor de gebrekkige producten. In beginsel is dit de fabrikant van het product. Als de fabrikant echter buiten de EU gevestigd is, zijn daarnaast de importeur en de gemachtigde van de fabrikant aansprakelijk. Als deze partijen ook buiten de EU zijn gevestigd, dan is de fulfilmentdienstverlener aansprakelijk. Ook wordt er bepaald dat alle andere distributeurs van het product en platformen aansprakelijk zijn, als de marktdeelnemers binnen de EU niet geïdentificeerd kunnen worden.⁷⁸ Platformen zijn ook aansprakelijk op grond van art. 8 lid 3 & 4

⁷¹ Aikel 6:186 BW.

⁷² Artikel 6:190 BW.

⁷³ Artikel 6, 7(1) en 7(2) Richtlijn (EU) 2024/2853.

⁷⁴ Artikel 4(10) Richtlijn (EU) 2024/2853.

⁷⁵ Artikel 4(12) & 4(8) Richtlijn (EU) 2024/2853.

⁷⁶ Artikel 4(11) Richtlijn (EU) 2024/2853.

⁷⁷ Artikel 4(13) Richtlijn (EU) 2024/2853.

⁷⁸ Artikel 8(3) en 8(4) Richtlijn (EU) 2024/2853.

van de nieuwe richtlijn als de identiteit van de fabrikant, importeur en fulfilmentdienstverlener niet kunnen worden vastgesteld en als het voor de gemiddelde consument lijkt alsof het platform de verkoper is. In art. 11 van de nieuwe richtlijn zijn bepaalde marktdeelnemers in specifieke omstandigheden uitgezonderd van aansprakelijkheid. Een aantal uitzonderingen zijn alleen van toepassing voor distributeurs of fabrikanten die het product niet in handel hebben gebracht of niet op de markt hebben aangeboden. Een platform valt hier niet snel onder, omdat platformen juist producten op de markt aanbieden en in handel brengen. Voor platformen kan lid 1 onder c van toepassing zijn. Hier wordt bijvoorbeeld bepaald dat er geen aansprakelijkheid kan worden gevorderd als de gebrekkigheid pas is ontstaan nadat het in gebruik werd gesteld. Er bestaat echter geen algemene vrijstelling van aansprakelijkheid voor platformen onder de nieuwe richtlijn.

Het verschil tussen de huidige regels uit boek 6 BW en de nieuwe richtlijn is het volgende. In art. 8 van de nieuwe richtlijn kan de importeur of gemachtigde van het gebrekkige product meteen worden aangesproken, als de fabrikant zich buiten de EU gevestigd heeft. Ook kan de fulfilmentdienstverlener worden aangesproken als de importeur of gemachtigde zich ook buiten de EU gevestigd heeft. De aansprakelijkheid voor platformen voor gebrekkige producten die door derden zijn verkocht in de nieuwe richtlijn gaat echter een stap verder dan de huidige regels in boek 6 BW. Een platform zal dan namelijk hoofdelijk aansprakelijk zijn wanneer de fabrikant en importeur of gemachtigde van het gebrekkige product zich buiten de EU bevindt, zonder dat er sprake moet zijn van het uitzonderingsgeval dat de producent niet kan worden geïdentificeerd. Platformen die handelen vanuit hun distributiecentra zullen ook al snel onder de definitie van fulfilmentdienstverlener vallen, omdat zij de opslag en verpakking van producten vaak op zich nemen. Ook is er hier sprake van een hoofdelijke aansprakelijkheid, dus wordt de fabrikant niet uitgesloten van aansprakelijkheid. Het platform zal zich dan eventueel nog beroepen op de fabrikant of andere betrokken partijen om de schade onderling te verdelen, maar het platform draagt in beginsel dus ook de volledige aansprakelijkheid.

Deze manier van aansprakelijkheid houdt rekening met de verschillende vormen waarop platformen zich kunnen opstellen. Daarmee bedoel ik dat het platform soms zowel verkoper als verzender is van een product, soms alleen verzender terwijl een derde verkoper is en soms geen van beide.⁷⁹ Als een platform geen van beide taken vervult zal zij namelijk nooit als

⁷⁹ Jacobsen 2021, p. 91.

fulfilmentdienstverlener kunnen kwalificeren, waardoor zij alleen aansprakelijk kan zijn onder de nieuwe richtlijn als de andere partijen niet identificeerbaar zijn of het voor de gemiddelde consument lijkt dat het platform het product verkoopt. Een platform dat de verzending en opslag van een product in haar distributiecentrum uitvoert kan echter wel snel aansprakelijk zijn onder de nieuwe richtlijn.

2.2.2. Overige rechtspraak

In aanvulling op de eerder besproken rechtszaken bestaan er een aantal rechtszaken van Nederlandse en Europese instellingen die gaan over de aansprakelijkheid voor platformen voor andere gedragingen van derden op hun platform. Hieronder zijn ze opgesomd en is uitgelegd in hoeverre ze relevant zijn bij platformaansprakelijkheid voor gebrekkige of onveilige producten.

De rechtbank Amsterdam heeft een zaak gewezen waar werd beoordeeld of een platform aansprakelijk kan zijn voor misleidende advertenties die een derde op haar platform heeft verspreid op grond van onrechtmatige daad uit art. 6:162 BW.⁸⁰ Er is bepaald dat voor aansprakelijkheid van het platform, een afzonderlijke onrechtmatige daad van het platform vereist is. Er werd in dat geval getoetst aan de kelderluikcriteria. Deze criteria zijn de bekendheid van het platform met de misleidende advertentie, het bezwaarlijk zijn voor het platform om maatregelen te treffen, de onachtzaamheid van de internetgebruiker en de kans op het ontstaan van schade. In deze zaak werd de kans van het ontstaan van schade niet groot geacht, omdat internetgebruikers op de advertentie moeten klikken, doorverwijst moeten worden, gegevens achter moeten laten en ten slotte veel geld moeten investeren voordat er schade zou ontstaan.⁸¹ Omdat de kans op het ontstaan van schade in dit geval niet groot was, was het platform niet aansprakelijk. Deze rechtszaak laat echter wel zien dat aansprakelijkheid van een platform mogelijk is als er wel aan deze criteria is voldaan. Dit zou dus mogelijk zijn wanneer een platform bewust is van gebrekkigheid of onveiligheid van het product.

Vervolgens heeft de rechtbank Amsterdam een andere zaak gewezen betreffende de aansprakelijkheid van een platform voor advertentiefraude.⁸² In casu had de eiser de verkeerde partij gedagvaard. De partij die was gedagvaard was echter de partij waarvan de adresgegevens op de website stonden. De rechtbank heeft dus bepaald dat het platform waarvan de gegevens op

⁸⁰ Rechtbank Amsterdam 18 mei 2022, ECLI:NL:RBAMS:2022:2638.

⁸¹ Rechtbank Amsterdam 18 mei 2022, ECLI:NL:RBAMS:2022:2638, r.o. 4.21.

⁸² Rechtbank Amsterdam 2 april 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:1795.

de website stonden aansprakelijk gehouden kon worden voor schade die feitelijk door een derde was veroorzaakt.

De bovenstaande twee rechtszaken hebben niets van doen met gebrekkige of onveilige producten. Mijns inziens geven ze wel belangrijk inzicht over de omgang van Nederlandse rechtbanken met het aansprakelijk stellen van online platformen voor gedragingen van derden. Deze zaken laten namelijk zien dat platformen onder bepaalde omstandigheden aansprakelijk kunnen worden gehouden voor handelingen van derden.⁸³ Deze zaken laten bovendien zien dat de Nederlandse rechter aansprakelijkheid van platformen voor gedragingen van derden niet op voorhand al afwijst. Eenzelfde situatie doet zich voor bij de verkoop van gebrekkige of onveilige producten door derden op platformen. In beide gevallen is er een consument die schade lijdt aan een product of advertentie van een derde op het platform. Ik acht deze situaties zodanig vergelijkbaar dat een rechter eventueel hetzelfde toetsingskader zou kunnen toepassen. Mocht een consument dus schade ondervinden aan een gebrekkig of onveilig product, kan hij zich eventueel beroepen op 6:162 BW met behulp van de bovengenoemde criteria en wanneer het platform bewust was van de gebrekkig- of onveiligheid van het product. Daarnaast kan het mogelijk zijn dat een platform aansprakelijk kan worden gehouden als zij de gegevens van de derde verkoper niet of onjuist publiceert op het platform en daardoor zelf gedagvaard wordt. Dit staat bovendien in verband met de informatieplicht uit art. 6:230 BW om informatie aan de consument te verschaffen over de identiteit van de verkoper van een product.

Het HvJ heeft zich ook in verschillende zaken uitgelaten over de vraag of platformen aansprakelijk gehouden kunnen worden voor het handelen van derden. Een deel van deze zaken gaat niet over de aansprakelijkheid voor gebrekkige of onveilige producten, maar zijn gebaseerd op auteursrechtinbreuken door derden op het platform.⁸⁴ Deze zaken laten daarentegen wel zien dat het Hof het niet uitsluit om platformen aansprakelijk te stellen voor handelingen van derden. In beginsel wordt door het Hof bepaald dat platformen niet aansprakelijk zijn voor handelingen van derden, behalve bij uitzonderlijke gevallen.⁸⁵ Dit doet zich voor wanneer het platform actief bezig is met het presenteren of promoten van de inbreukmakende producten.⁸⁶ In 2022 maakt het HvJ duidelijk dat er sprake moet zijn van een zodanige advertentie of promotie van

⁸³ Rechtbank Amsterdam 18 mei 2022, ECLI:NL:RBAMS:2022:2638, r.o. 4.16;

⁸⁴ Zie bijlage 1.

⁸⁵ HvJEU 2 april 2020, EU:C:2020:267; HvJEU 15 september 2016 Zaak C-484/14.

⁸⁶ HvJEU 12 juli 2011, ECLI:EU:C:2011:474.

inbreukmakende producten, dat de gemiddelde consument de indruk krijgt dat het platform dit product zelf verkoopt.⁸⁷ Ook wordt er overwogen dat het verzenden en verpakken van een inbreukmakend product actief handelen kan zijn wat leidt tot aansprakelijkheid.⁸⁸ Deze zaak laat in het kader van gebrekkige en onveilige producten echter wel zien dat een platform aansprakelijk kan worden gehouden voor producten die schade veroorzaken, ondanks dat zij nooit de eigenaar, producent of verkoper van dit product was, wanneer zij zodanig handelt dat het lijkt alsof zij wel de verkoper van het product is. Het is dus bij de aansprakelijkheid voor gebrekkige en onveilige producten belangrijk om rekening te houden met de manier waarop het platform zelf betrokken is bij de verkoop en hoe zij zich presenteert tegenover de consument. Als het platform de indruk wekt het product zelf te verkopen, kan het namelijk voorkomen dat zij ook aansprakelijkheid moet dragen voor dit product. Naar mijn mening bestaat er in dat opzicht geen verschil of de schade is ontstaan door een auteursrechtinbreuk of door gebrekkig- of onveiligheid van een product.

2.3. Tussenconclusie

In het Nederlandse systeem is het op de volgende gronden mogelijk om een platform aansprakelijk te stellen voor een onveilig of gebrekkig product dat door een derde is verkocht.

Ten eerste bestaat er een mogelijke aansprakelijkheidsgrond voor platformen in de verschillende wettelijke informatieplichten om gegevens van derde handelaren duidelijk te communiceren naar de consument. Deze informatieplichten vloeien voort uit onder andere boek 6 BW en de DSA. Er is geen wettelijke aansprakelijkheid opgenomen voor het niet-nakomen van deze informatieplichten. Consumenten kunnen echter mogelijk wel schadevergoeding vorderen op grond van onrechtmatige daad, wanneer de onveiligheid of gebrekkigheid van het product voortvloeit uit het nalaten van een dergelijke informatieplicht.

Ten tweede maken Nederlandse en Europese rechters het mogelijk om platformen aansprakelijk te stellen voor gebreken of onveiligheden wanneer ze als handelaar kwalificeren. Dit kan het geval zijn wanneer de gemiddelde consument de indruk krijgt dat het platform het product zelf verkoopt.⁸⁹ Ook kan een platform als handelaar kwalificeren wanneer zij nalaten om de juiste gegevens van de derde handelaar te delen.⁹⁰ De manier waarop het platform zich opstelt

⁸⁷ HvJEU 2 juni 2022, ECLI:EU:C:2022:422.

⁸⁸ HvJEU 12 juli 2011, ECLI:EU:C:2011:474.

⁸⁹ HvJEU 2 juni 2022, ECLI:EU:C:2022:422.

⁹⁰ HvJEU 9 november 2016, ECLI:EU:C:2016:840.

tegenover de consument en de inlichtingen die zij maakt over de derde verkoper zijn dus van belang bij de beoordeling of een platform aansprakelijk kan worden gehouden. Als laatste zijn ook factoren zoals de winstmarge of het aantal verkochte producten door het platform van belang bij beoordeling of het als handelaar kwalificeert. De kwalificatie als handelaar zorgt ervoor dat platformen zodanig nauw bij de verkoop van een product hebben betrokken dat zij aansprakelijkheid dient te dragen voor gebrekkigheden en onveiligheden die daaruit voortvloeien.

Ten derde brengt de nieuwe richtlijn aansprakelijkheid voor gebrekkige producten een aanvullende grond voor productaansprakelijkheid van platformen ten opzichte van art. 6:187 BW. Deze richtlijn regelt dat een platform in beginsel niet aansprakelijk is, maar wel in gevallen dat de distributeur en fabrikant zich buiten de EU bevinden. Deze richtlijn moet nog geïmplementeerd worden door Nederland, maar geeft dus wel een duidelijke aansprakelijkheidsgrond voor platformen voor gebrekkige producten die door derden zijn verkocht. Ook is het dan niet meer vereist dat de fabrikant of importeur onidentificeerbaar is, zoals in het huidige boek 6 BW.

3. Hoofdstuk 3: Platformaansprakelijkheid in het Amerikaanse systeem

3.1. Inleiding

Zoals in het inleidend hoofdstuk is beschreven, bestaan er verschillende zaken in Amerikaanse rechtspraak waarin platformen aansprakelijk zijn voor de verkoop van gebrekkige en onveilige producten door derden op hun platform. In dit hoofdstuk zijn deze zaken aan het licht gebracht. In paragraaf 3.2.1. is het Amerikaanse rechtssysteem toegelicht voor zover dat nodig is om de rechtszaken te begrijpen. Daarna is in paragraaf 3.2.2. het juridische kader rondom de aansprakelijkheid van platformen uiteengezet. Vervolgens is in paragraaf 3.2.3. het jurisprudentieonderzoek over platformaansprakelijkheid uitgewerkt. Er is bekeken welke redenering wordt gebruikt door het Amerikaanse systeem om platformen al dan niet aansprakelijk te houden. Onder paragraaf 3.3. zijn de bevindingen opgesomd in een tussenconclusie.

3.2. Amerikaans systeem

3.2.1. Amerikaans rechtssysteem

De Amerikaanse rechterlijke organisatie is anders ingericht dan die van Nederland. Omdat wetgeving is verdeeld tussen Statelijke wetgeving (“State Law”) en landelijke wetten (“Federal Law”), bestaat er ook een dualistisch systeem voor rechtbanken. Er bestaan statelijke rechtbanken (“State courts”) en landelijke rechtbanken (“Federal courts”). Volgens de hoofdregel geldt dat zaken altijd worden behandeld door State courts, behalve als Federal courts specifiek bevoegd zijn voor behandeling. Federal courts zijn bijvoorbeeld bevoegd voor het behandelen van civiele zaken waarin partijen in verschillende Staten gevestigd zijn en de potentiële schade boven de 75.000,- dollar uitkomt. Het verschil tussen de twee rechtbanken is dat bij State courts in hoger beroep kan worden gegaan bij hoger beroepsrechtbanken (“State Appellate Courts”), vervolgens bij het Statelijke hoogste gerecht (“State Supreme Court”) en in uitzonderlijke gevallen bij het landelijke hoogste gerechtshof (“U.S. Supreme court”). Bij Federal courts kan een hoger beroep worden ingediend bij Landelijke hoger beroepsrechtbanken (“U.S. Court of Appeals”) en vervolgens bij de U.S. Supreme Court. In de geanalyseerde zaken komen beide systemen aan bod. Het kan dat deze systemen inconsistente rechtsregels uitspreken.⁹¹ Ze zijn

⁹¹ Anderson 1965, p. 1203.

immers niet altijd allebei bevoegd. In het geval dat beide rechtbanken bevoegd zijn, hebben Federal Courts voorrang. Dit staat echter niet in de weg van het analyseren van beredenering rondom aansprakelijkheid van platformen.

3.2.2. *Amerikaans juridisch kader*

Voordat beschreven kan worden wat er bepaald wordt in de geanalyseerde rechtspraak is het belangrijk dat de geschreven en ongeschreven wettelijke regelingen worden toegelicht. De wettelijke grondslagen, die in de navolgende paragrafen worden besproken, vormen een rode draad in de leerstukken omtrent platformaansprakelijkheid. Omdat staten in de VS verschillende wetten hebben, is het mogelijk dat lokale wetgeving niet één op één overeenkomt met het onderstaande wettelijk kader. Uit de geanalyseerde zaken wordt echter duidelijk dat de meeste Staten de onderstaande leer accepteren met wellicht een andere verwoording in lokale wetgeving.⁹²

3.2.2.1. *Artikel 402A Restatement of Torts*

Alhoewel het Amerikaanse rechtssysteem een common law traditie aanhoudt, betekent dit niet dat rechters helemaal vrij zijn van gebondenheid aan gecodificeerde wet- en regelgeving.⁹³ Zo ook in het geval van platformaansprakelijkheid. Rechters gaan grotendeels uit van eerdere uitspraken, maar er bestaan wel degelijk verschillende bronnen van wetgeving waar Amerikaanse rechters op kunnen en worden verwacht terug te vallen.⁹⁴ Het is moeilijk om dit eenduidig te kwalificeren, aangezien deze regels kunnen verschillen per Staat, maar in beginsel wordt er bij productaansprakelijkheid aansluiting gezocht bij de *Restatement of Torts*.⁹⁵ Deze Restatements zijn opgesteld door het American Law Institute, een organisatie van rechters en rechtsgeleerden. Restatements zijn geen wetten, maar regels uit gewoonterecht. Rechters zijn er dus niet formeel aan gebonden, behalve als deze regels zijn geaccepteerd of erkend door lokale rechtbanken of wetgevers.⁹⁶ Er wordt echter een hoge mate van autoriteit aan gekoppeld en het dient als rechtsbron van gewoonterecht voor rechters in civiele procedures.⁹⁷ In rechtszaken

⁹² Janger & Twerski 2023, p. 5.

⁹³ Dousi 2020, p. 4.3.1.1.

⁹⁴ Dousi 2020, p. 4.3.1.1.

⁹⁵ Fairgrieve e.a. 2024, p. 481; Shehan 2019, p. 1220.

⁹⁶ Stapleton 2000, p. 372.

⁹⁷ Zie bijvoorbeeld Supreme Court of Texas 25 maart 2021, 20-0979, onder II.

wordt vaak naar lokale wet- en regelgeving van de Staten verwezen of naar de Restatements. In Restatements worden, kort gezegd, common law regels gecodificeerd, wat leidt tot een richtlijn voor rechters voor uitspraken in de toekomst.⁹⁸ In het tweede Restatement of Torts staan regels over productaansprakelijkheid uit gewoonterecht.⁹⁹ Het artikel van het tweede Restatement of Torts, dat van belang is bij het bepalen van aansprakelijkheid voor gebrekkige of onveilige producten, is art. 402A.¹⁰⁰ Dit artikel wordt door alle Staten als de grondslag voor productaansprakelijkheid beschouwd, ondanks dat Staten hun eigen wetgeving mogen creëren op dit gebied.¹⁰¹ In het Engels luidt het als volgt:

“Restatement Second of Torts § 402A

Special Liability of Seller of Product for Physical Harm to User or Consumer

- (1) One who sells any product in a defective condition unreasonably dangerous to the user or consumer or to his property is subject to liability for physical harm thereby caused to the ultimate user or consumer, or to his property, if*
- (a) the seller is engaged in the business of selling such a product, and*
 - (b) it is expected to and does reach the user or consumer without substantial change in the condition in which it is sold.*
- (2) The rule stated in Subsection (1) applies although*
- (a) the seller has exercised all possible care in the preparation and sale of his product, and*
 - (b) the user or consumer has not bought the product from or entered into any contractual relation with the seller.”¹⁰²*

Dit artikel legt de leer van de Strict Product Liability (productaansprakelijkheid) neer. Het bepaalt dat een verkoper aansprakelijk is voor gebrekkige en onveilige producten die materiële schade veroorzaken jegens degene die schade heeft geleden. Er moet bovendien sprake zijn van een verkoper die bedrijf maakt van het verkopen van het desbetreffende product. Ook is de uitzondering onder (b) opvallend, omdat dit aansprakelijkheid uitsluit van een partij waarmee de

⁹⁸ Lannetti 2000, p. 846.

⁹⁹ Lannetti 2000, p. 850.

¹⁰⁰ Janger & Twerski 2023, p. 5.

¹⁰¹ Cantu 1989, p. 211.

¹⁰² Restatement Second of Torts § 402A.

consument geen contractuele relatie heeft. In rechtszaken zal verwezen worden naar lokale wetgeving, maar deze is over het algemeen vergelijkbaar met de bescherming van art. 402A Restatement (Second) of Torts. Deze Restatement is door de meeste Staten geaccepteerd en is impliciet terug te zien in lokale wetgeving. De wet in de Staat Minnesota komt bijvoorbeeld overeen met art. 402A van het tweede Restatement.¹⁰³ In het kader van dit onderzoek kan dus de mate van bescherming, die het bovenstaande artikel biedt, als houvast worden aangehouden bij het bespreken van verschillende rechtszaken.

3.2.2.2. Communications Decency Act

De Communications Decency Act (CDA), is wetgeving die in beginsel bedoeld was om sociale mediaplatformen te beschermen tegen aansprakelijkheid voor uitspraken van gebruikers van het platform.¹⁰⁴ Dit zou het vrije verkeer van informatie bevorderen en platformen een prikkel geven om vrijwillig te controleren op beledigende uitlatingen. In de meeste geanalyseerde rechtszaken is echter te zien dat ook bij de verkoop van gebrekkige of onveilige producten door derden een beroep wordt gedaan door het platform op de CDA om aansprakelijkheid te voorkomen. Section 230 (c) (1) regelt deze immuniteit van platformen op de volgende wijze:

“(c) Protection for "Good Samaritan" blocking and screening of offensive material

(1) Treatment of publisher or speaker

No provider or user of an interactive computer service shall be treated as the publisher or speaker of any information provided by another information content provider.”¹⁰⁵

In de geanalyseerde zaken over platformaansprakelijkheid voor producten die op platformen verkocht zijn door derden wordt door platformen vaak een beroep gedaan op deze immuniteit.¹⁰⁶

¹⁰³ Steenson 1998, p. 3.

¹⁰⁴ US Court of Appeals, Ninth Circuit 13 augustus 2003, 339 F.3d 1119.

¹⁰⁵ Section 230 (c) (1) CDA.

¹⁰⁶ Zie bijvoorbeeld California Court of Appeals, First District, Second Division 11 maart 2022, 76 Cal.App.5th 200.

3.2.2.3. Lokale wetgeving Productaansprakelijkheid

Als de Restatement of Torts of CDA niet als grondslag worden gebruikt voor productaansprakelijkheid in de geanalyseerde zaken, dan wordt er aansluiting gezocht bij lokale wetgeving. Daarmee wordt verwezen naar zogenoemde “acts”. Dit is bindende wetgeving in een bepaalde Amerikaanse staat. Op het gebied van productaansprakelijkheid staat een grondslag voor aansprakelijkheid neergelegd in een wet, zoals de Louisiana Products Liability Act (LPLA) of de Texas Products Liability Act (TPLA).¹⁰⁷ De grondslagen van aansprakelijkheid in deze wetten komen in essentie overeen en zijn vaak zelfs helemaal hetzelfde als art. 402A tweede Restatement of Torts, waardoor ze goed te vergelijken zijn met elkaar.

3.2.2.4. Nalatig handelen

Buiten productaansprakelijkheid wordt aansprakelijkheid van platformen ook vaak gevorderd door een beroep te doen op nalatig handelen van het platform.¹⁰⁸

Een beroep op nalatig handelen is mogelijk op grond van ongeschreven gewoonterecht.¹⁰⁹ Er zijn hiervoor vijf vereisten, namelijk het bestaan van een zorgplicht, een schending daarvan, oorzakelijkheid, een causaal verband, en schade.¹¹⁰

Er kan voor een beroep op nalatig handelen ook een beroep worden gedaan op een vrijwillig aangenomen zorgplicht. Deze grond staat neergelegd in art. 324A van de Restatements.¹¹¹ Dit is afhankelijk van de staat waarin het beroep wordt ingediend. Deze bepalingen komen neer op het volgende. De eiser moet ten eerste het bestaan van een zorgplicht bewijzen en vervolgens kunnen aantonen dat het platform deze zorgplicht heeft geschonden door het nalatig handelen.¹¹² Deze zorgplicht houdt in dat de “provider” van een product of dienst de andere partij waarschuwt voor risico’s op schade voor zover dit nodig is om hem te beschermen. Dit nalaten moet vervolgens materiële schade hebben veroorzaakt. Het risico op ontstaan van schade moet wel vergroot zijn door het nalaten of moet voortvloeien uit een afhankelijkheid op de provider.

¹⁰⁷ Zie bijvoorbeeld US District Court, Western District of Louisiana 27 november 2023, 5:20-cv-01448; US District Court, Southern District of Texas 31 mei 2022, 604 F. Supp. 3d 556.

¹⁰⁸ Zie bijvoorbeeld US District Court, Western District of Louisiana 27 november 2023, 5:20-cv-01448.

¹⁰⁹ Owen 2007.

¹¹⁰ Owen 2007, p. 16.

¹¹¹ US District Court, Western District of Louisiana 27 november 2023, 5:20-cv-01448; US District Court, Southern District of Texas 31 mei 2022, 604 F. Supp. 3d 556, onder III.

¹¹² Restatement Second of Torts § 324A.

3.2.3. Amerikaanse rechtspraak

Om een idee te geven van de soort zaken die relevant zijn, zijn variaties van de volgende feitencomplexen meestal van toepassing. De geanalyseerde zaken gaan vrijwel allemaal over batterijen of elektronische producten die een consument heeft gekocht van een derde partij op Amazon.com die smelten of ontploffen en daardoor letsel veroorzaken.¹¹³ Daarnaast zijn er veel zaken die gaan over cosmetica of producten die bedoeld zijn voor uitwendig of inwendig lichamelijk gebruik.¹¹⁴ Ook in die zaken gaat het om letsel dat is veroorzaakt als gevolg hiervan.

3.2.3.1. Productaansprakelijkheid

Voor een succesvol beroep op productaansprakelijkheid moet een platform kwalificeren als verkoper op grond van art. 402A tweede Restatement of Torts of lokale productaansprakelijkheidswetgeving. De overwegingen en toetsingskaders van Amerikaanse rechtbanken lopen uit een op dit gebied, dus worden ze hieronder beschreven.

Om te beginnen ontwijkt of vermijdt de rechter in veel zaken antwoord op de vraag of het platform aansprakelijk kan zijn voor producten die verkocht worden door een derde. In de zaak *McCarthy v. Amazon* wordt bijvoorbeeld bepaald dat het platform op geen enkele manier de schade had kunnen voorkomen en had voldaan aan haar zorgplicht, waardoor zij niet aansprakelijk is onder de WPLA. Door de rechtbank wordt overwogen dat het niet relevant is of het platform aansprakelijk kan worden gehouden, omdat het kwalificeren als verkoper in dat geval ook niet tot aansprakelijkheid zou leiden.¹¹⁵ Zij hoeft de vraag dus niet te beantwoorden, omdat beide gevallen tot dezelfde uitkomst leiden dat Amazon niet aansprakelijk is. De zaak *McKnight v. Amazon* is een vergelijkbare zaak.¹¹⁶ Deze zaak loopt stuk op het feit dat er niet vastgesteld kan worden op welk platform het product is gekocht, waardoor aansprakelijkheid niet vastgesteld kon worden.¹¹⁷ Ook wordt in een aantal zaken geconcludeerd dat er geen sprake is van een gebrekkig product of materiële schade.¹¹⁸ In de voornoemde zaken wordt aansprakelijkheid echter in de toekomst of in andere gevallen niet uitgesloten.

¹¹³ Zie bijlage 2.

¹¹⁴ Zie bijvoorbeeld US District Court, Western District of Washington 27 juni 2023, 679 F. Supp. 3d 1058; California Court of Appeals, First District, Second Division 11 maart 2022, 76 Cal.App.5th 200; US District Court, Western District of Washington 27 september 2024, 2:23-cv-01975-JHC.

¹¹⁵ US District Court, Western District of Washington 27 juni 2023, 679 F. Supp. 3d 1058, onder C.

¹¹⁶ US District Court, Eastern District of Pennsylvania 14 mei 2024, 23-1449.

¹¹⁷ US District Court, Eastern District of Pennsylvania 14 mei 2024, 23-1449, onder B.

¹¹⁸ US District Court, Southern District of West Virginia 30 november 2023, 3:23-cv-0046; US District Court, Western District of Washington 27 september 2024, 2:23-cv-01975-JHC.

In de zaak *McMillan v. Amazon* oordeelt de Supreme Court of Texas dat het doorslaggevend is voor productaansprakelijkheid of een platform als een verkoper of producent wordt gekwalificeerd onder art. 402A van de Restatement.¹¹⁹ Een platform kwalificeert alleen als producent als zij het product zelf produceert, maar over het kwalificeren als verkoper bestaat veel twijfel en veel jurisprudentie. In deze zaak oordeelt de Supreme Court of Texas dat een partij op enig moment de titel van eigendom moet hebben gehad of moet hebben overgedragen om als verkoper te kwalificeren. Dit maakt Amazon in dit geval geen verkoper en dus ook niet aansprakelijk onder art. 402A. De Supreme Court overweegt hierbij dat het inderdaad zo is dat Amazon veel taken uitvoerde in het verkoop- en verzendingsproces, maar dat het niet gewenst is om partijen buiten de eigenaar van het product aansprakelijk te kunnen stellen. Zo wordt bijvoorbeeld benoemd dat ook de postbezorger niet aansprakelijk moet kunnen worden gehouden voor gebreken. In de *Pickard v. Amazon* zaak maakt de Supreme Court of Louisiana de overweging dat een platform wel als verkoper kwalificeert als zij de verzending beheert en het product op een bepaald punt fysiek in haar bezit heeft gehad, ondanks dat ze geen eigenaar is van het product.¹²⁰ Deze specifieke zaak betreft een batterijoplader die op Amazon was besteld en een brand heeft veroorzaakt in het huis van de eiser. Het huis van de eiser is afgebrand en de eiser is overleden aan ernstige brandwonden. Onder de LPLA kan Amazon alleen aansprakelijk worden gehouden als zij een “verkoper” is. Dit brengt mee dat Amazon in die zaak aansprakelijk was, omdat de verkoop plaatsvond onder het FBA-programma, waarbij Amazon het gehele verzendingsproces regelt in haar distributiecentra.¹²¹

Een andere geanalyseerde zaak die leidt tot aansprakelijkheid van platform is de zaak *N.J. Manufacturers Ins. Grp. v. Amazon*.¹²² In deze zaak is een “hoverboard” gekocht op Amazon.com. De batterij van dit hoverboard is in brand gevlogen en heeft het huis van eiser beschadigd. De vraag die centraal staat in deze zaak is of Amazon kwalificeert als een verkoper onder de NJPLA. Alleen verkopers kunnen namelijk aansprakelijk worden gehouden voor gebrekkige producten onder de NJPLA.¹²³ Deze vraag wordt ook in deze zaak positief beantwoord. Er wordt echter een andere redenering gebruikt dan in *Pickard v. Amazon*. In deze zaak is het cruciaal geweest dat Amazon in haar bedrijfsvoering betrokken is bij de verkoop van

¹¹⁹ Supreme Court of Texas 25 maart 2021, 20-0979, onder III.

¹²⁰ Supreme Court of Louisiana 28 juni 2024, 2023-CQ-01596, p. 4.

¹²¹ Supreme Court of Louisiana 28 juni 2024, 2023-CQ-01596.

¹²² US District Court of New Jersey 29 juni 2022, 16-cv-9014 (JXN) (MAH).

¹²³ US District Court of New Jersey 29 juni 2022, 16-cv-9014 (JXN) (MAH).

hoverboards. Daarnaast is Amazon een onmiskenbare factor geweest in het aan de handel brengen van het hoverboard, omdat de betaling van het product door Amazon geschiedde. Verder had eiser geen contact met de verkoper, zonder de tussenkomst van Amazon. Nadat een melding was gemaakt door andere consumenten over het brandgevaar van hoverboards, heeft Amazon bovendien het aanbod van hoverboards op hun platform verwijderd. Ook maakt de rechtbank de overweging dat het kwalificeren van Amazon als een verkoper past binnen de bedoeling van de wetgever van New Jersey.¹²⁴ De rechter spreekt geen vonnis uit of het platform in dit geval aansprakelijk is of niet, maar het laat zien dat het wel degelijk mogelijk is voor het platform om aansprakelijk te zijn onder de NJPLA.

De hoger beroepszaak *Oberdorf v. Amazon* is erg belangrijk, omdat deze vaak in latere zaken vaak als uitgangspunt wordt genomen. Ook hier is het doorslaggevend of een platform als verkoper kwalificeert onder art. 402A van de Restatement. De Court of Appeals acht hier echter andere omstandigheden van belang bij deze beoordeling.¹²⁵ De oudere zaak van de Supreme Court of Pennsylvania *Musser* geeft vier criteria voor beoordeling of een partij een seller is onder art. 402A.¹²⁶ Deze vier criteria zijn dat (1) de gedaagde partij het enige aanspreekpunt is voor de consument, (2) dat aansprakelijkheid een positieve prikkel geeft om veilige producten te verkopen, (3) dat de gedaagde partij beter in staat is om de kosten te dragen voor aansprakelijkheid en (4) dat de gedaagde deze kosten kan verrekenen met zijn bedrijfskosten. Er wordt met behulp van dit toetsingskader overwogen dat Amazon een positie inneemt die vergelijkbaar is met een bemiddelaar. Haar invloed bij het brengen van het product aan de consument was zodanig groot dat zij als verkoper kwalificeert. In deze zaak wordt namelijk benoemd dat Amazon een grote machtspositie heeft en de kosten voor aansprakelijkheid kan verrekenen met de commissie die zij aan verkopers uitkeert. Vervolgens was het voor de consument alleen mogelijk om met de verkoper in contact te komen met tussenkomst van het platform. Bovendien wordt er overwogen dat het aansprakelijk stellen van het platform een positieve prikkel geeft aan platformen om alleen veilige producten aan te bieden. Dit past bij de strekking van productaansprakelijkheidswetgeving. De *Oberdorf*-norm wordt in latere zaken aangehouden.¹²⁷ Deze zaak laat ook zien dat er in het Amerikaanse stelsel rekening wordt

¹²⁴ US District Court of New Jersey 29 juni 2022, 16-cv-9014 (JXN) (MAH), onder III, onder A.

¹²⁵ US Court of Appeals, Third Circuit 3 juli 2019, 18-1041.

¹²⁶ Supreme Court of Pennsylvania 30 juni 1989, 522 Pa. 367; Jacobsen 2021, p 95-96.

¹²⁷ Zie bijvoorbeeld US District Court of New Jersey 26 augustus 2019, 17-9836 (KM) (MAH).

gehouden met de verschillende manieren waarop een platform zich op kan stellen. In deze zaak werd door de derde verkoper namelijk gebruikgemaakt van het FBA-programma. De rechter neemt een beroep op aansprakelijkheid dus eerder aan bij een nauw bij de verkoop betrokken platform, dan een platform dat het alleen mogelijk maakt om een advertentie te plaatsen.

In de zaken *Allstate N.J. v. Amazon* en *Fox v. Amazon* wordt Amazon niet aansprakelijk geoordeeld.¹²⁸ Ik vind deze zaken opmerkelijk, omdat er in de vonnissen wordt gerefereerd naar de *Oberdorf*-zaak in eerste aanleg, waar het platform niet als verkoper werd gekwalificeerd. Na publicatie van deze zaak heeft de hogere rechter, zoals hierboven beschreven, een ander oordeel. Er wordt in deze zaken geoordeeld dat het onrechtvaardig zou zijn om een platform aansprakelijk te stellen, omdat zij niet genoeg invloed had op de productie en verkoop van het onveilige product om als een verkoper te kwalificeren. Er was dan ook geen manier voor het platform om veiligheidscontroles uit te voeren. Daarnaast wordt er overwogen dat het verruimen van de productaansprakelijkheid door het kwalificeren van platformen als verkopers niet past bij de strekking van New Jersey wetten, omdat dit niet per definitie zou leiden tot veiligere producten. Ik vind de zaak *Allstate N.J. v. Amazon* opmerkelijk, omdat er in haar redenering wordt gerefereerd aan de *Oberdorf*-zaak in eerste aanleg, waar het platform niet als verkoper kwalificeerde. Na publicatie van deze zaak heeft de hogere rechter dit oordeel echter verworpen. Hetzelfde gebeurde in de zaak *Fox v. Amazon*.¹²⁹ Hier concludeert de Court of Appeals ook dat Amazon onvoldoende controle had op de productie en verkoop van het product om als verkoper te kwalificeren, met nogmaals een verwijzing naar de verworpen *Oberdorf*-zaak.

De laatste belangrijke zaak die leidt tot aansprakelijkheid van het platform is de zaak *Bolger v. Amazon*. De grondslag hiervoor is het feit dat Amazon in dit geval de onmiskenbare factor is geweest bij het aan de markt brengen van het product, omdat zij controle hadden over het verkoop- en transactieproces.¹³⁰ Onder het recht van California moet het platform dan de kosten dragen voor aansprakelijkheid. De Court of Appeals overweegt hier ook dat Amazon bij aansprakelijkheid een positieve prikkel ontvangt om veilige producten aan te bieden. Vervolgens heeft een groot bedrijf, zoals Amazon, de mogelijkheid om kosten te verrekenen met commissies die zij ontvangt van verkopers.

¹²⁸ US District Court of New Jersey 24 juli 2018, 17-2738 (FLW) (LHG), onder D; US Court of Appeals, Sixth Circuit 10 juni 2019, 18-5661.

¹²⁹ US Court of Appeals, Sixth Circuit 10 juni 2019, 18-5661.

¹³⁰ California Court of Appeals 13 augustus 2020, 431, 267 Cal. Rptr. 3d 601, onder II.

Bij het beoordelen van een beroep op productaansprakelijkheid lijkt de Amerikaanse rechter dus rekening te houden met de verschillende manieren waarop platformen zich kunnen opstellen. Door het meenemen van alle omstandigheden van de verkoop van het product zal het namelijk vaker voorkomen dat een platform dat de verzending voor een derde uitvoert aansprakelijk is, zoals bij het FBA-programma het geval is. Een platform dat echter geen verzending uitvoert en het alleen mogelijk maakt voor de consument en de derde om in contact te komen zal met dit systeem dus minder snel als verkoper kwalificeren en aansprakelijk zijn voor gebrekkige of onveilige producten. Ook is een platform dat zelf als verkoper van een product optreedt ook productaansprakelijk onder dit systeem.

3.2.3.2. CDA

Ook in vrijwel iedere rechtszaak tegen platformen doet het platform een beroep op art. 230 CDA om immuun te zijn tegen aansprakelijkheidsclaims.¹³¹ In de zaak *Lee v. Amazon* wordt een duidelijk oordeel gegeven over het al dan niet bestaan van immuniteit van platformen onder de CDA.¹³² Daar had de verkoper van een huidcrème nagelaten om een gevaarlijk ingrediënt in de beschrijving van het product te zetten, wat tot letsel van een gebruiker heeft geleid. In deze eerste aanleg werd een beroep van Amazon op immuniteit uit de CDA geaccepteerd.¹³³ Amazon kon immers door die wet niet aansprakelijk worden gehouden voor inlichtingen van derden op het platform, zoals het publiceren van ingrediëntenlijsten. Dit zorgt voor een immuniteit tegen aansprakelijkheid voor platformen als het gebrek te wijten is aan een inlichting van de verkoper. De Court of Appeal heeft dit oordeel verworpen. Zij maakt de overweging dat het ongewenst is dat platformen immuun zijn als het bevatten van gevaarlijke ingrediënten niet wordt benoemd in de productbeschrijving. Dit wordt geoordeeld omdat er sprake is van een Amerikaanse wettelijke waarschuwingsplicht voor het bevatten van bepaalde chemicaliën, waar internationale verkopers wellicht niet van op de hoogte zijn.¹³⁴ Er wordt overigens geen aansprakelijkheid aangenomen door de rechter, maar deze uitspraak sluit aansprakelijkheid in de toekomst niet uit. In de alle andere geanalyseerde zaken waar een beroep wordt gedaan op de CDA wordt deze ook afgewezen.¹³⁵ In *McCarthy v. Amazon* wordt dit beroep wel geaccepteerd, maar alleen

¹³¹ Shehan 2019, p. 1230-1234; Doyer 2020, p. 726.

¹³² California Court of Appeals, First District, Second Division 11 maart 2022, 76 Cal.App.5th 200.

¹³³ California Court of Appeals, First District, Second Division 11 maart 2022, 76 Cal.App.5th 200, onder IV.

¹³⁴ California Court of Appeals, First District, Second Division 11 maart 2022, 76 Cal.App.5th 200, onder IV.

¹³⁵ US District Court, Northern District of California, 14 november 2023, 702 F. Supp. 3d 809, onder II, onder B;

strekken tot het beroep op het opzettelijk weglaten van informatie, niet tot het beroep op productaansprakelijkheid.¹³⁶

3.2.3.3. *Nalatig handelen*

In de zaak *Ethridge v. Samsung SDI Co.* wordt aansprakelijkheid van Amazon gevorderd voor een ontplofte batterij die letsel heeft veroorzaakt.¹³⁷ De rechtbank oordeelt hier dat de McMillan-norm ook moet worden aangehouden bij een beroep op nalatig handelen van een platform.¹³⁸ In de McMillan zaak van de Supreme Court of Texas wordt er bepaald dat het doorslaggevend is voor een platform om als een verkoper te kwalificeren onder art. 402A van de Restatement of Torts en dat het platform de titel van eigendom heeft of heeft verschaft.¹³⁹ Pas in dat geval kan zij nalatig handelen. In deze zaken wordt echter bepaald dat Amazon geen verkoper is onder de TPLA.¹⁴⁰ Het is dus onmogelijk voor Amazon om nalatig te handelen, omdat er geen zorgplicht bestaat tegenover de consument.¹⁴¹

In de zaak *M.S. v. Amazon* wordt uitgelegd wanneer een beroep op nalatig handelen succesvol kan zijn.¹⁴² Er moet dan worden bewezen dat het platform een zorgplicht heeft en dat deze geschonden is. In het geval dat het platform een product aanbiedt waarvan het veroorzaken van schade voorzienbaar is, bestaat een dergelijke zorgplicht. Wanneer er op het platform een product verkoopt dat een hoog risico op schade bij anderen met zich meebrengt als het gebruikt wordt op de wijze waarop het platform het adverteert, is deze schade voorzienbaar voor het platform. Dan bestaat er dus een zorgplicht. In deze zaak bestaat er wel twijfel over het al dan niet gebrekkig zijn van het product. Een illegaal product is onder Amerikaans recht vanzelfsprekend gebrekkig. In deze zaak ging het over een geheime camera die gebruikt is om beelden in de badkamer van eiseres te maken. De rechtbank doet geen uitspraak over de vraag of dit het product gebrekkig maakt en doet dus ook geen uitspraak over de aansprakelijkheid van Amazon in dit geval, maar geeft dus wel een kader voor het beoordelen van nalatig handelen.¹⁴³

¹³⁶ US District Court, Western District of Washington 27 juni 2023, 679 F. Supp. 3d 1058, onder C.

¹³⁷ US District Court, Southern District of Texas 31 mei 2022, 604 F. Supp. 3d 556..

¹³⁸ US District Court, Southern District of Texas 31 mei 2022, 604 F. Supp. 3d 556, onder A.

¹³⁹ Supreme Court of Texas 25 maart 2021, 20-0979.

¹⁴⁰ Supreme Court of Texas 25 maart 2021, 20-0979; US District Court, Southern District of Texas 31 mei 2022, 604 F. Supp. 3d 556, onder A.

¹⁴¹ US District Court, Southern District of Texas 31 mei 2022, 604 F. Supp. 3d 556, onder A & B.

¹⁴² US District Court, Southern District of West Virginia 30 november 2023, 3:23-cv-0046, onder II, A.

¹⁴³ US District Court, Southern District of West Virginia 30 november 2023, 3:23-cv-0046, onder II, C.

In de zaak *Pickard v. Amazon* wordt een toetsingskader gegeven voor de beoordeling van nalatig handelen in de handhaving van een zorgplicht die een partij vrijwillig heeft aangenomen.¹⁴⁴ Op grond van art. 324A tweede Restatement of Torts kan een partij aansprakelijk worden gehouden op grond van nalatig handelen, als er sprake is van een zorgplicht die zij vrijwillig hebben aangenomen. Het platform moet tekort zijn gekomen in het naleven van deze zorgplicht, wat het risico op schade heeft vergroot of de schade moet volgen uit een gerechtvaardigd vertrouwen van een consument op het platform om deze zorgplicht na te leven.¹⁴⁵ De Supreme Court of Louisiana doet echter geen inhoudelijke uitspraak over het aansprakelijk zijn van Amazon en geeft alleen het toetsingskader voor beoordeling naar art. 324A tweede Restatement of Torts. Wel wordt er door de Supreme Court geconcludeerd dat Amazon in deze zaak een zorgplicht kan hebben op grond van hun interne veiligheidsprotocollen en -regels.

3.3. Tussenconclusie

In het Amerikaanse systeem is het op de volgende gronden mogelijk om een platform aansprakelijk te stellen voor een onveilig of gebrekkig product dat door een derde is verkocht.

Ten eerste is het mogelijk om een platform aansprakelijk te stellen op grond van productaansprakelijkheid. Het is dan vereist dat een platform als verkoper kwalificeert. Amerikaanse rechters nemen alle omstandigheden van het geval in acht bij deze beoordeling. Het is in ieder geval van belang welke partij eigenaar is van het product, maar ook op welke manier de verzending wordt uitgevoerd. In een aantal zaken wordt zelfs de machtspositie en het winstmodel van het platform meegenomen in de beoordeling of zij aansprakelijk zouden moeten zijn, zodat platformen zoals Amazon aansprakelijk kunnen worden gehouden. Ook is het in verschillende zaken van belang wat voor prikkel aansprakelijkheid zou geven aan platformen om veilige producten aan te bieden of in hoeverre aansprakelijkheid van platformen past bij de strekking en het doel van productaansprakelijkheidswetgeving.

Ten tweede is het mogelijk om op grond van nalatig handelen een platform aansprakelijk te stellen. Hiervoor moet er sprake zijn van een zorgplicht voor het platform, die het platform vervolgens heeft geschonden. De Amerikaanse rechter oordeelt echter dat het platform moet

¹⁴⁴ Supreme Court of Louisiana 28 juni 2024, 2023-CQ-01596, p. 12.

¹⁴⁵ Supreme Court of Louisiana 28 juni 2024, 2023-CQ-01596, p. 13.

kwalficeren als verkoper van een product voordat er een zorgplicht ontstaat tegenover de consument. Daarvoor geldt dus hetzelfde toetsingskader als bij productaansprakelijkheid. Wel kan een beroep op nalatig handelen gebaseerd worden op art. 324A tweede Restatement of Torts, maar dan moet er sprake zijn van een zorgplicht dat het platform vrijwillig op zich heeft genomen.

4. Hoofdstuk 4: Overeenkomsten, verschillen en leerpunten

4.1. Inleiding

In dit hoofdstuk zijn het Nederlandse systeem en het Amerikaanse systeem van platformaansprakelijkheid met elkaar vergeleken en zijn leerpunten voor het Nederlandse systeem opgesteld. Als eerst zijn de overeenkomsten en verschillen tussen het Nederlands systeem en het Amerikaanse systeem benoemd onder paragraaf 4.2. Vervolgens zijn de leerpunten voor het Nederlandse systeem benoemd onder 4.3. Er is afgesloten met een tussenconclusie in paragraaf 4.4.

4.2. Overeenkomsten en verschillen

4.2.1. Productaansprakelijkheid

Zowel in het Nederlandse als het Amerikaanse systeem is productaansprakelijkheid een mogelijke grond om een platform aansprakelijk te stellen.¹⁴⁶ In Amerika is het daarvoor vereist dat een platform als verkoper kwalificeert. In Nederland is het vereist dat de daadwerkelijke producent niet kan worden vastgesteld.¹⁴⁷ Onder de nieuwe richtlijn aansprakelijkheid voor gebrekkige producten is het slechts vereist dat de producent en distributeur buiten de EU gevestigd is en dat het platform als fulfilmentdienstverlener kwalificeert.¹⁴⁸

Bij het beoordelen of een platform als verkoper kwalificeert nemen Amerikaanse rechters alle omstandigheden van het geval in acht. Het hebben of overdragen van titel van eigendom wordt in ieder geval relevant geacht.¹⁴⁹ Ook wordt de invloed op de productie en verkoop van een product relevant geacht. In een aantal Amerikaanse rechtszaken wordt zelfs rekening gehouden met de strekking van de wetgeving op grond waarvan de aansprakelijkheid wordt gevorderd alsmede de overweging of aansprakelijkstelling een prikkel tot de verkoop van veilige producten ten gevolge zou hebben.¹⁵⁰ In de belangrijke Oberdorf zaak wordt zelfs de machtspositie van het platform en de mogelijkheid om de kosten van aansprakelijkheid te verrekenen met de commissie die het platform ontvangt meegenomen.¹⁵¹ Verder wordt er ook gekeken naar de positie van het platform als onmiskenbare factor in het op de markt brengen van

¹⁴⁶ Art. 6:185 BW, art. 5 Richtlijn 2022/495 en Restatement Second of Torts § 402A.

¹⁴⁷ Art. 6:187 lid 4 BW

¹⁴⁸ Art. 8(1) Richtlijn 2022/495.

¹⁴⁹ Supreme Court of Texas 25 maart 2021, 20-0979, onder III.

¹⁵⁰ US District Court of New Jersey 24 juli 2018, 17-2738 (FLW) (LHG), onder D.

¹⁵¹ US Court of Appeals, Third Circuit 3 juli 2019, 18-1041.

het product.¹⁵² Als laatste wordt ook in acht genomen in hoeverre de verzending en opslag wordt uitgevoerd door het platform.¹⁵³

Op grond van art. 4(13) Richtlijn 2022/495 wordt er bij de beoordeling van de kwalificatie als fulfilmentdienstverlener alleen rekening gehouden met de overweging of het platform twee of meer van de volgende diensten aanbiedt; opslag, verpakking, adressering en verzending van een product.

In het Amerikaanse systeem is het door het ontbreken van de uitzonderingsregel dus veeleer het geval dat een platform aansprakelijk kan worden gesteld. Ook wordt er bij de kwalificatie van een platform meer beoordelingsruimte overgelaten aan de rechter. Zij neemt hierbij een stuk meer factoren in acht dan het Nederlandse systeem dat alleen de opslag, verpakking, adressering en verzending van het product in aanmerking neemt. Het Amerikaanse systeem heeft dus meer ruimte voor nuance voor de verschillende manieren waarop een platform kan optreden. Een platform dat bijvoorbeeld geen verzending, opslag, verpakking of adressering uitvoert maar wel invloed heeft op de verkoopprijs en een grote machtspositie kan onder Nederlands recht niet aansprakelijk worden gehouden, maar eventueel wel onder Amerikaans recht. De Amerikaanse rechter heeft namelijk wel de ruimte om deze factoren mee te nemen in haar beoordeling door de casuïstische benadering.

4.2.2. Immuniteit voor platformen

Zowel onder Amerikaans recht als onder Nederlands recht bestaat er een immuniteit voor platformen om aansprakelijk te zijn voor door derden op hun platform gepubliceerde informatie. In de VS staat dit neergelegd in de CDA en in Nederland in de DSA. In Amerikaanse jurisprudentie zien we dat een beroep op immuniteit uit de CDA door rechters wordt afgewezen, omdat immuniteit in productaansprakelijkheidszaken niet beoogd is door de wetgever en omdat dit de veiligheid van producten niet ten goede komt.

In Nederland bestaat er ook geen immuniteit meer voor platformen onder de DSA wanneer zij een grotere mate van betrokkenheid hebben bij de verkoop van een product. Dit zien we terug in art. 4(1) DSA en in de zaak *L'Oréal v. Ebay* waar wordt geoordeeld dat platformen zich niet op deze immuniteit kunnen beroepen als zij een actieve rol innemen bij de verkoop van

¹⁵² California Court of Appeals 13 augustus 2020, 431, 267 Cal. Rptr. 3d 601, onder II.

¹⁵³ Supreme Court of Louisiana 28 juni 2024, 2023-CQ-01596.

een product.¹⁵⁴ In beide systemen zorgt een wettelijke immuniteit dus niet dat platformen altijd zijn uitgesloten van aansprakelijkheid voor gedragingen van derden.

4.2.3. Informatieplichten en nalatig handelen

Platformen kwalificeren als onlinemarktplaatsen onder art. 6:230g lid 1 onder u BW. Zij zijn daardoor verplicht om verschillende informatie over derde handelaren aan de consument te verstrekken.¹⁵⁵ Ook kan in Nederland een platform als handelaar kwalificeren onder de richtlijn consumentenrechten, waardoor het platform aan ook de informatieplichten is gebonden uit art. 6:230 lid 1 BW. Het beoordelen of een platform een handelaar is geschied op een wijze die vergelijkbaar is met de beoordeling van het verkoper-begrip onder Amerikaans recht zoals besproken onder paragraaf 4.2.1. Er wordt namelijk rekening gehouden met alle omstandigheden van het geval, waaronder het winstmodel, rechtspersoonlijkheid en deskundigheid van de partij.¹⁵⁶

Als een handelaar haar informatieplichten nalaat, heeft dit meestal de vernietigbaarheid van de overeenkomst ten gevolge.¹⁵⁷ Over de verplichtingen voor onlinemarktplaatsen is het echter niet duidelijk welke sanctie op het nalaten van de informatieplicht staat. Het lijkt voor aansprakelijkheid van een platform dus nodig te zijn dat er alsnog een beroep wordt gedaan op onrechtmatige daad.

Onder Amerikaans recht is een beroep op nalatig handelen het equivalent hiervan. Er bestaat geen dergelijke informatieplicht voor platformen onder Amerikaans recht, dus is het aan de consument om het bestaan en de schending van een bepaalde zorgplicht te bewijzen. Amerikaanse rechters maken bij een beroep op nalatig handelen daarnaast gebruik van hetzelfde toetsingskader als bij het beoordelen van productaansprakelijkheid. Het is dus vereist dat een platform als verkoper kwalificeert voor een succesvol beroep op nalatig handelen.¹⁵⁸ Een beroep op nalatig handelen in de VS geeft gelet op het voorgaande een hogere drempel voor toepassing en dus consumentenbescherming dan een beroep op onrechtmatige daad onder het Nederlandse systeem.

¹⁵⁴ HvJEU 12 juli 2011, ECLI:EU:C:2011:474.

¹⁵⁵ Art. 6:230m lid 3 BW.

¹⁵⁶ HvJEU 4 oktober 2018, ECLI:EU:C:2018:808, r.o. 32, 37.

¹⁵⁷ Hoge Raad, 12 november 2021, ECLI:NL:HR:2021:1677, r.o. 3.1.20.

¹⁵⁸ US District Court, Southern District of Texas 31 mei 2022, 604 F. Supp. 3d 556, onder A.

4.3. Leerpunten

Gelet op de bovenstaande overeenkomsten en verschillen tussen de twee rechtssystemen kan de volgende overweging worden gemaakt. Zowel in het Nederlandse als in het Amerikaanse stelsel ontbreekt een wettelijke aansprakelijkheidsgrond voor platformen waarop gebrekkige of onveilige producten zijn verkocht door een derde. Onder het Amerikaanse stelsel is het echter mogelijk om platformen aansprakelijk te stellen op grond van productaansprakelijkheid waarbij alle omstandigheden van het geval worden meegenomen voor de beoordeling dat zij een verkoper is. In veel rechtszaken vallen platformen zelfs onder deze kwalificatie, gelet op de manier waarop zij invloed of een taak hebben gehad in de verkoop van het product zoals onder hoofdstuk drie uit een is gezet. Dit maakt het voor consumenten mogelijk om een beroep op productaansprakelijkheid in te dienen tegen platformen. In Nederland is dit alleen mogelijk als de fabrikant en importeur zich buiten de EU bevinden of als deze niet identificeerbaar zijn. Het Nederlandse systeem kan in dit opzicht dus van het Amerikaanse systeem leren. In dit kader stel ik het volgende leerpunt op voor het Nederlandse systeem. Het leerpunt is om aansprakelijkheid van een platform door middel van een beroep op productaansprakelijkheid toegankelijker te maken. Dit kan door het opnemen van een hoofdelijke aansprakelijkheidsgrond voor platformen voor de verkoop van gebrekkige of onveilige producten door derden, zonder dat er sprake moet zijn van een uitzonderingsgeval zoals dat nu is. Om te voorkomen dat platformen altijd aansprakelijk zijn voor gebrekkige of onveilige producten kan het gebeuren op een manier die lijkt op het Amerikaanse systeem waarbij het vereist is dat een platform als verkoper kwalificeert met inachtneming van alle omstandigheden van het geval. Er ontstaat dan een afwegingsmethode waarbij de kans op aansprakelijkheid van het platform groter wordt naarmate het platform meer betrokken is bij factoren van de verkoop van het gebrekkige product. Productaansprakelijkheid voor producten die door derden verkocht en verzonden zijn op een platform is minder voorkomend dan producten die door een derde verkocht worden waar het platform het product verstuurt vanuit haar distributiecentrum. Een leerpunt bij de kwalificatie als verkoper is om net als de Amerikaanse rechter meer relevante omstandigheden van het geval in aanmerking te nemen. In de zaak *Wathelet* zien we dat bij de beoordeling van het handelaarsbegrip ook alle omstandigheden in aanmerking moeten worden genomen.¹⁵⁹ In Amerikaanse rechtspraak lijken rechters echter een stap verder te gaan door de toepassing van de *Oberdorf*- en *Bolger*-norm. Uit

¹⁵⁹ HvJEU 4 oktober 2018, ECLI:EU:C:2018:808.

deze rechtszaken vloeit voort dat bijvoorbeeld de machtspositie van het platform en de positieve prikkel voor platformen om veilige producten te verkopen factoren zijn die mee moeten wegen bij deze beoordeling, terwijl dit in Europese rechtszaken niet werd gedaan. Het is dus een leerpunt voor het Nederlandse systeem om een dergelijke alomvattende kijk op platformen over te nemen in het leerstuk van productaansprakelijkheid, dat ook omstandigheden meeweegt over de maatschappelijke positie van het platform.

Uit de verschillen tussen nalatig handelen in Amerikaans recht en onrechtmatige daad in Nederlands recht blijkt dat het Nederlandse recht juist een lagere drempel heeft voor toepasbaarheid, omdat zij daarvoor niet vereist dat een platform als verkoper kwalificeert en onrechtmatige daad ook op het nalaten van een wettelijke plicht kan worden gebaseerd. Er volgt daarom geen leerpunt uit de verschillen tussen de twee stelsels op dat gebied.

4.4. Tussenconclusie

4.4.1. Overeenkomsten en verschillen

In beide rechtssystemen bestaan er verschillende mogelijkheden om platformen aansprakelijk te stellen voor onveilige of gebrekkige producten. Ten eerste kan in beide rechtssystemen een beroep worden gedaan op productaansprakelijkheid. In de VS kan een platform dan aansprakelijk zijn voor gebrekkige of onveilige producten als ze als verkoper kwalificeren gelet op alle omstandigheden van het geval. In Nederland kan dit alleen als de fabrikant en importeur van het product buiten de EU gevestigd zijn en als zij voldoet aan de kwalificatie als fulfilmentdienstverlener of als deze partijen niet identificeerbaar zijn. Het Amerikaanse systeem stelt dus minder hoge drempels voordat een platform voor aansprakelijkheid in aanmerking komt.

Ook is er in beide systemen een immuniteitsclausule opgenomen in wetgeving tegen aansprakelijkheid voor gedragingen van derden op het platform. In de VS wordt een beroep daarop echter niet aangenomen in productaansprakelijkheidszaken. In Nederland geldt deze immuniteit ook niet voor platformen die betrokken zijn bij de verkoop van producten door bijvoorbeeld verzending uit te voeren.

Als laatste is het in beide systemen mogelijk om een beroep te doen op nalatig handelen van het platform. In de VS geldt hiervoor hetzelfde toepassingsbereik als bij productaansprakelijkheid. Het platform moet namelijk als verkoper kwalificeren. In Nederland

zijn bepaalde wettelijke informatieplichten opgenomen waarop een beroep op nalatig handelen mogelijk op kan worden gebaseerd en is het niet vereist dat een platform als verkoper kwalificeert. Het Nederlandse stelsel heeft dus minder drempels voor de toepassing van een beroep op nalatig handelen.

4.4.2. Leerpunten

Het is gelet op de bovenstaande verschillen een leerpunt voor het Nederlandse systeem om het systeem van productaansprakelijkheid voor platform toegankelijker te maken met behulp van de Amerikaanse methode. Hierbij kan de verkoper aansprakelijk worden gesteld, met inachtneming van alle omstandigheden van het geval, zoals in de EU nu ook al gebeurt bij de beoordeling van het handelaarsbegrip.

Wat betreft het systeem van nalatig handelen in de VS en onrechtmatige daad in Nederland, geeft het Nederlandse systeem juist een hogere mate van consumentenbescherming, door wettelijke informatieplichten op te nemen en niet te vereisen dat een platform als verkoper kwalificeert voor een beroep erop. Hieruit volgen dus geen leerpunten.

5. Hoofdstuk 5: Conclusie

In dit hoofdstuk wordt antwoord gegeven op de hoofdvraag:

Wat kan het Nederlands stelsel voor aansprakelijkheid van platformen voor gebrekkige of onveilige producten die verkocht zijn door derden op het platform, leren van Amerikaanse stelsel op dit gebied?

Onder Nederlands recht bestaan er een aantal mogelijke grondslagen om platformen aansprakelijk te houden voor gebrekkige of onveilige producten die door derden zijn verkocht op het platform. Ten eerste kan het op grond van productaansprakelijkheid als de fabrikant en importeur van het product zich buiten de EU bevinden of onidentificeerbaar zijn. Ten tweede bestaan er wettelijke informatieplichten waar platformen aan moeten voldoen. Als een platform als handelaar kwalificeert zijn er ook nog aanvullende informatieplichten. Deze informatieplichten leiden tot de mogelijkheid voor consumenten om bij het nalaten van deze verplichtingen op grond van onrechtmatige daad schadevergoeding te vorderen als producten onveilig of gebrekkig zijn.

Ook in de VS is het op verschillende gronden mogelijk om een platform aansprakelijk te stellen. Dit kan ten eerste op grond van platformaansprakelijkheid als het platform kwalificeert als verkoper. Bij deze kwalificatie worden alle omstandigheden van het geval in acht genomen, zoals het adverteren van het product of het uitvoeren van de verzending van het product en zelfs de machtspositie van het platform. In de VS zien we dat veel vorderingen op schadevergoeding struikelen over het vereiste om als verkoper te kwalificeren, omdat sommige rechters hiervoor vereisen dat het platform het product onder haar eigendom heeft. Ten tweede kan een platform aansprakelijk zijn voor gebrekkige of onveilige producten op grond van nalatig handelen. Hiervoor is net als bij productaansprakelijkheid vereist dat een platform als verkoper kwalificeert. Er moet dan een zorgplicht bestaan en zijn geschonden door het platform. Dit kan ook een vrijwillig aangenomen zorgplicht zijn.

Wanneer we het Nederlandse en Amerikaanse systeem met elkaar vergelijken zien we dat in beide systemen een aantal gronden bestaan voor platformaansprakelijkheid. Om te beginnen is een beroep op productaansprakelijkheid mogelijk in beide systemen. In de VS is hiervoor vereist dat een platform als handelaar kwalificeert, waarvoor alle omstandigheden relevant zijn,

waaronder de mate van invloed van het platform op de prijs en verzending van het product, de machtspositie van het platform of de mogelijkheden van contact tussen de derde verkoper en de consument. In Nederland is een beroep op productaansprakelijkheid pas mogelijk als de fabrikant en importeur van het product zich buiten de EU bevinden of onidentificeerbaar zijn. Ook kan het alleen als het platform als fulfilmentdienstverlener kwalificeert, waarvoor een limitatieve lijst aan criteria relevant is zoals de verzending en opslag van het product. Het Amerikaanse systeem geeft hier dus minder vereisten voor toepasbaarheid van productaansprakelijkheid voor consumenten. Het Nederlandse systeem kan hiervan leren door een aansprakelijkheidsgrond te creëren voor de verkoper van een gebrekkig of onveilig product en vervolgens platformen als verkoper te kwalificeren gelet op alle omstandigheden van het geval, zoals dit ook in de VS wordt gedaan. Dit zorgt voor een systeem waar platformen meer aansprakelijkheidsrisico dragen, naarmate zij meer betrokken zijn bij het volledige verkoopproces van gebrekkige of onveilige producten en een grote machtspositie hebben tegenover derde verkopers en consumenten.

Ook kan zowel in Nederland als in de VS een beroep worden gedaan op nalatig handelen. In Nederland bestaan er wettelijke informatieplichten voor onlinemarktplaatsen en handelaars tegenover de consument en is het niet vereist dat een platform als verkoper kwalificeert voor een succesvol beroep op onrechtmatige daad, terwijl dit in het Amerikaanse systeem wel vereist is. Er bestaan voor de consument in het Amerikaanse systeem dus meer drempels om een beroep hierop te doen. Op het gebied van nalatig handelen van platformen volgen dus geen leerpunten voor het Nederlandse stelsel.

6. Literatuurlijst

Boeken

van Boom 2021

W.H. van Boom, 'Marktpraktijkenrecht. Over ongeoorloofde mededingings- en contracteerpraktijken tussen ondernemingen'. In: C.M.D.S Pavillon & W.H. van Boom (red.), *Marktpraktijkenrecht. Over ongeoorloofde mededingings- en contracteerpraktijken tussen ondernemingen*, Zutphen: Paris uitgevers 2021.

van Dijck, Snel & van Golen 2018

G. van Dijck, M. Snel & T. van Golen, *Methoden van rechtswetenschappelijk onderzoek*, Den Haag: Boom Juridische uitgever 2018.

Dousi 2020

J..W.A Dousi, *De uitleg van Anglo-Amerikaanse Boilerplate-bedingen in Nederlandse contracten (O&R nr. 121)*, Deventer: Wolters Kluwer 2020.

Hondius 2013

E.H. Hondius, *Consumentenrecht (Monografieën BW nr. A8)*, Deventer: Wolters Kluwer 2013.

Noorlander 2022

C. Noorlander, *Frictie rondom de Unierechtelijke platformfictie*, Deventer: Wolters Kluwer 2022.

Loos 2019

M.B.M. Loos, *Consumentenkoop (Monografieën BW nr. B65b)*, Deventer: Wolters Kluwer 2019.

Tjong Tjin Tai, Verbruggen & Öncü 2024

E. Tjong Tjin Tai, P. Verbruggen & R. Öncü, 'Private law regulation of online platforms in the Netherlands.' In: F. Casarosa & M. Crochowski (red.), *Enforcing Private Regulation in the Platform Economy*, Tübingen: Mohr Siebeck 2024.

Tijdschriftartikelen

Anderson 1965

L.L. Anderson, 'The Line between Federal and State Court Jurisdiction', *Michigan Law Review* 1965/63, p. 1203-1218.

Busch 2021

C. Busch, 'Rethinking Product Liability Rules for Online Marketplaces: A Comparative Perspective', *Consumer Law Scholars Conference in Boston* 2021, p. 1-43.

Busch e.a. 2022

C. Busch, C. Goanta, K. Kryla-Cudna, M. Leszczynska & V. Mak, 'Should Data Drive Private Law', *T&R* 2022, p. 81-87.

Busch & Mak 2021

C. Busch & V. Mak, 'Putting the Digital Services Act into Context: Bridging the Gap between EU Consumer Law and Platform Regulation', *EuCML* 2021/109, p. 1-13.

Cantu 1989

C.E. Cantu, 'Reflections on Section 402A of the Restatement (Second) of Torts: A Mirror Crack'd', *Gonzaga Law Review* 1989/25, p. 205-236.

Cauffman 2019

C.A.N.M.Y. Cauffman, 'Kroniek consumentenkoop 2019', *TvC* 2019/5, 19-27.

van Dijk & van 't Ende 2022

S.A. van Dijk & M.G.J. van 't Ende, 'De recente invloed van het Unierecht op het Nederlandse contractenrecht', *NTBR* 2022/39, p 115-117.

Doyer 2022

A. Doyer, 'Who Sells? Testing Amazon.com for Product Defect Liability in Pennsylvania and beyond', *Journal of Law and Policy* 2020/28-2, 719-761.

Duivenvoorde 2022

B.B. Duivenvoorde, 'Liability of Online Marketplaces', *EuCML* 2022/2, p. 43-52.

Fairgrieve e.a. 2024

D. Fairgrieve, C. Busch, E. Büyüksagis, Z.G. Garrett, G. Straetmans, A. Karaikos, R.D. Linley, C. Markou, J.M. Paterson & C.M. Sharkey, 'Product Liability and Online Marketplaces: Comparison and Reform', *International and Comparative Law Quarterly* 2024/73, p. 477-504.

Jacobsen 2021

K.A. Jacobsen, 'Navigating [the] Amazon: Liability of E-Commerce Companies for Defective Products Sold through Their Internet Websites', *DePaul Law Review* 2021/71-1, p. 87-114.

Janger & Twerski 2023

E.J. Janger & A.D. Twerski, 'Functional Tort Principles for Internet Platforms: Duty, Relationship, and Control', *Yale Journal of Law & Technology* 2023/26, p. 1-63.

Kloostra 2022

J. Kloostra, 'Het grensvlak tussen bemiddeling en het bieden van een elektronisch prikbord', *O&R* 2023/137, p. 1-8.

Lannetti 2000

D.W. Lannetti, 'Toward a Revised Definition of "Product" Under the Restatement (Third) of Torts: Products Liability', *The Business Lawyer* 2000/55, p. 799-844.

Mak & Schemkes 2021

V. Mak & F. Schemkes, "With great power comes great responsibility" De Digital Services Act en de Digital Markets Act mogen wel wat strenger zijn voor Big Tech', *NJB* 2021/10, p. 746-754.

Owen 2007

D.F. Owen 'The Five Elements of Negligence', *Hofstra Law Review* 2007/35-4, p. 1-17.

Richart 2024

J.L. Richart, 'A New Legal Framework for Online Platforms in the European Union (and Beyond)' *Review of European and Comparative Law* 2024/59, p. 149-175.

Schaub 2019

M.Y. Schaub, 'Wie is handelaar?', *TvC* 2019/1, p. 5-13.

Schaub 2021

M.Y. Schaub, 'Airbnb als tweezijdig bemiddelaar, hoe nieuwe ontwikkelingen in oude regels passen', *NTBR* 2021/15, p. 113-121.

Schaub 2022

M.Y. Schaub, 'Oude, nieuwe en toekomstige verplichtingen voor online marktplaatsen', *TvC* 2022/6, p. 254-256.

Shehan 2019

A.E. Shehan, 'Amazon's Invincibility: The Effect of Defective Third-Party Vendors' Products on Amazon', *Georgia Law Review* 2019/53-3, p. 1215-1236.

Stapleton 2000

J. Stapleton, 'Restatement (third) of torts: products liability, an anglo-australian perspective', *Washburn Law Journal* 2000/39, p. 363-404.

Stein e.a. 2022

D.F.H. Stein, A. de Vries, S.B. Jonasse & K.L. Maes, 'Aansprakelijkheid voor anderen vergeleken', *NTBR* 2022/30, p. 256-270.

Tjong Tjin Tai 2018

E. Tjong Tjin Tai, 'Platformen als uitdaging voor het privaatrecht', *WPNR* 2018/149, p. 835-841.

Ulfbeck & Verbruggen 2022

V. Ulfbeck & P. Verbruggen, 'Online marketplaces and product liability', *ERPL* 2022/30, p. 975-998.

Veldt & Verbruggen 2023

G.M. Veldt & P. Verbruggen, 'Themanummer: 'De Richtlijn Productaansprakelijkheid Revisited' – Een inleiding', *NTBR* 2023/38, afl. 9, p. 349-355.

Verbruggen 2020

P. Verbruggen, 'Online platformen en onveilige producten,' *TvC* 2020/5, p. 255-264.

Verbruggen 2023

P. Verbruggen, 'Theoretische rechtvaardigingen voor het personele toepassingsbereik van het voorstel voor een nieuwe Richtlijn productaansprakelijkheid', *NTBR* 2023/40, p. 365-374.

Websites & nieuwsartikelen

Amazon.nl.

Bol.com.

'E-shopper barometer 2023', Geopost.com

Marktplaats.nl.

‘Onveilige producten makkelijk te verkopen via Amazon.nl en Bol.com’, Consumentenbond.nl.
Tilburguniversity.edu.

‘Veilig online winkelen: gedrag, drijfveren en doelgroepen’, ACM.nl
Vinted.nl.

‘VVD-Kamerlid wil verbod Temu: “Producten Chinese webshop onveilig”’, bnnvara.nl.

Jurisprudentielijst

1. Hoge Raad 12 november 2021, ECLI:NL:HR:2021:1677.
2. Rechtbank Noord-Nederland 25 oktober 2022, ECLI:NL:RBNNE:2022:4182.
3. Rechtbank Gelderland 28 februari 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:1092.
4. Rechtbank Noord-Holland, 11 januari 2023, ECLI:NL:RBNHO:2023:537.
5. Rechtbank Amsterdam 18 mei 2022, ECLI:NL:RBAMS:2022:2638.
6. Rechtbank Amsterdam 2 april 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:1795.
7. Rectbank Amsterdam 18 mei 2022, ECLI:NL:RBAMS:2022:2637.
8. Rechtbank Noord-Holland 13 december 2023, ECLI:NL:RBNHO:2023:12695.
9. Rechtbank Den Haag 30 augustus 2023, ECLI:NL:RBDHA:2023:12679.
10. HvJEU 2 juni 2022, ECLI:EU:C:2022:422.
11. HvJEU 2 april 2020, ECLI:EU:C:2020:267.
12. HvJEU 12 juli 2011, ECLI:EU:C:2011:474.
13. HvJEU 15 september 2016, ECLI:EU:C:2016:689.
14. HvJEU 24 februari 2022, ECLI:EU:C:2022:112.
15. HvJEU 4 oktober 2018, ECLI:EU:C:2018:808.
16. HvJEU 9 november 2016, ECLI:EU:C:2016:840.
17. US District Court, Western District of Louisiana 27 november 2023, 5:20-cv-01448.
18. Supreme Court of Louisiana 28 juni 2024, 2023-CQ-01596.

19. US District Court of New Jersey 29 juni 2022, 16-cv-9014 (JXN) (MAH).
20. US District Court, Southern District of Texas 31 mei 2022, 604 F. Supp. 3d 556.
21. US District Court, Southern District of West Virginia 30 november 2023, 3:23-cv-0046.
22. US District Court of New Jersey 31 mei 2024, 23-01647 (GC) (RLS).
23. US District Court, Middle District of Florida 25 juli 2023, 2:23-cv-230-JES-KCD
24. US District Court of New Jersey 31 mei 2024, 23-01649 (GC) (RLS).
25. US District Court of New Jersey 31 mei 2024, 23-01652 (GC) (RLS).
26. US District Court, Eastern District of Pennsylvania 14 mei 2024, 23-1449.
27. US District Court, Western District of Washington 27 juni 2023, 679 F. Supp. 3d 1058.
28. US District Court of New Jersey 4 december 2024, 24-01107 (GC) (RLS).
29. US District Court, Northern District of California 30 oktober 2023, 700 F. Supp. 3d 830.
30. California Court of Appeals, First District, Second Division 11 maart 2022, 76 Cal.App.5th 200.
31. US District Court of Maine 25 april 2023, 2:22-cv-00284-LEW.
32. US District Court, Eastern District of Pennsylvania, 12 juli 2023, 17-1587.
33. US District Court, Western District of Washington 27 september 2024, 2:23-cv-01975-JHC.
34. US Court of Appeals, Third Circuit 3 juli 2019, 18-1041.
35. Supreme Court of Texas 25 maart 2021, 20-0979.
36. US District Court of New Jersey 26 augustus 2019, 17-9836 (KM) (MAH).
37. US District Court of New Jersey 24 juli 2018, 17-2738 (FLW) (LHG).
38. US Court of Appeals, Sixth Circuit 10 juni 2019, 18-5661.
39. US District Court, Southern District of Indiana 29 december 2020, 4:19-cv-00168-TWP-DML.
40. US District Court , Northern District of Illinois 31 maart 2019, 380 F. Supp. 3d 766.

41. US District Court, Southern District of New York 27 augustus 2018, 325 F. Supp. 3d 393.
42. California Court of Appeals 13 augustus 2020, 431, 267 Cal. Rptr. 3d 601.
43. US District Court, Southern District of Indiana 29 december 2020, 4:19-cv-00168-TWP-DML.
44. US District Court, District of Maryland 10 november 2016, 219 F. Supp. 3d 533
45. US Court of Appeals, Fourth Circuit 22 mei 2019, 925 F.3d 135
46. Court of Appeals of California 26 april 2021, 63 Cal.App.5th 466
47. US Court of Appeals, Federal Circuit 23 mei 2017, 2:13-cv-01932-RSM
48. US District Court, District of Maryland 14 december 2023, 706 F.Supp.3d 525
49. Supreme Court of Ohio 1 oktober 2020, 164 N.E.3d 394
50. US District Court, Northern District of California 19 maart 2019, 17-ev-03221-JST
51. US District Court, Southern District of Texas 7 januari 2020, 433 F.Supp.3d 1034
52. US District Court, Western District of Wisconsin 23 juli 2019, 390 F.Supp.3d 96
53. Supreme Court of Pennsylvania 30 juni 1989, 522 Pa. 367.

Bijlage 1: Nederlandse en Europese jurisprudentie

Geanalyseerde jurisprudentie in hoofdstuk 2:

- Rechtspraak.nl met zoekterm “handelaar” “platform” “aansprakelijk”(59 zoekresultaten)
geeft onder anderen:
 - Alleen de zaken die gaan over art. 6:230m BW, de DSA en overige rechtspraak over aansprakelijkheid van platformen voor handelen van derden zijn geselecteerd, de andere zoekresultaten zijn buiten beschouwing gelaten.

Nummer uit jurisprudentielijst	Samenvatting
1.	Deze 4 zaken komen sterk overeen, dus worden gezamenlijk samengevat: - Sancties voor niet voldoen informatieplicht 6:230 lid 1 BW; Meestal vernietiging overeenkomst; schade nvt.
2.	
3.	
4.	
5.	Onrechtmatige daad vordering; misleidende advertenties van derden op google; Google aansprakelijk?; toetsing kelderluik; Google niet aansprakelijk.

6.	Vordering schadevergoeding advertentiefraude; verkeerde partij gedagvaard; toch aansprakelijk omdat platform verkeerde adresgegevens op haar website had staan.
7.	Zie zaak 2., dezelfde feiten met Twitter; niet aansprakelijk omdat platform niet kon weten van alle uitlatingen op haar platform.
8.	Beleggingsplatform aansprakelijk voor beleggingsfaude?; relativiteit of zorgplicht ontbreekt.
9.	Platform aansprakelijk voor auteursrechtinbreuk derde?; Niet aansprakelijk want geen zelfstandige merkinbreuk door platform

- Curia.europa.eu met zoekterm “intermediary online platform product” (29 zoekresultaten) geeft onder anderen:

Nummer uit jurisprudentielijst	Samenvatting
10.	Platform aansprakelijk voor auteursrechtinbreuk derde?; Als een platform aan de gemiddelde consument de indruk geeft dat zij dit zelf verkoopt.
11.	Platform aansprakelijk voor auteursrechtinbreuk derde?; geen actief handelen van platform (alleen houden, niet verzenden) zorgt voor geen aansprakelijkheid.
12.	Platform aansprakelijk voor auteursrechtinbreuk derde?; platform niet uitgesloten van aansprakelijkheid bij actieve presentatie of promotie van de producten.
13.	Platform aansprakelijk voor auteursrechtinbreuk derde?; Niet aansprakelijk “mere conduit” uitzondering.
14.	Kwalificeert een tussenpersoon als een handelaar?; Wanneer een tussenpersoon voor rekening van een derde optreedt is zij naast die derde een handelaar.

15.	Het kwalificeren als een handelaar ligt aan alle omstandigheden van het geval; criteria zijn niet uitputtend of uitsluitend.
16.	Tussenpersoon kan als handelaar kwalificeren als hij een consument nalaat om te informeren dat de daadwerkelijke verkoper een particulier is

Bijlage 2: Amerikaanse jurisprudentie

Geanalyseerde jurisprudentie in hoofdstuk 3:

- casetext.com met de zoekterm "defective product liability online platform third-party" (150 zoekresultaten) geeft onder anderen:
 - Alleen zaken die gaan over de aansprakelijkheid van een platform voor een gebrekkig of onveilig product zijn geselecteerd.

Nummer uit jurisprudentielijst	Vraag	Alaform aansprakelijk?	Samenvatting
17.	Is Amazon een "verkoper" of "nonmanufacturing seller" onder de Louisiana Products Liability Act? Kan een online platform aansprakelijk zijn voor nalatig handelen?	Vragen doorgestuurd naar Supreme Court of Louisiana	- Geen antwoord op de vragen; naar Supreme Court gestuurd.
18.	Is Amazon een "verkoper" of "nonmanufacturing seller" onder de Louisiana Products Liability Act? Kan een online platform aansprakelijk zijn voor nalatig handelen?	Ja	- Amazon is een verkoper omdat het fysiek het product bezat en het proces van verzending beheerde. - Voor nalatig handelen bij een vrijwillige zorgplicht moet er sprake zijn van (1) vergroot risico door platform (2) platform heeft verantwoordelijkheid op zich genomen of (3) schade is ontstaan door vertrouwen op platform. Niet beantwoordt of Amazon nalatig handelt

19.	Ontplofte batterij hoverboard; Is Amazon aansprakelijk onder de New Jersey Product Liability Act?	Ja	- Amazon is een product seller omdat zij betrokken is bij het bedrijf van het verkopen van hoverboards. - Daarnaast is zij betrokken bij het aan de markt brengen van hoverboards door het verwijderen van de hoverboards na klachten. - Het verklaren dat Amazon een verkoper is past binnen de bedoeling van de wetgever omdat het een prikkel geeft aan platformen om veilige producten te verkopen.
20.	Ontplofte batterij; Is Amazon aansprakelijk?	Nee	- Zoals in Mcmillan, niet op grond van nalaten omdat Amazon geen verkoper is omdat het geen titel heeft of overdraagt. - Ook niet aansprakelijk op grond van zorgplicht; er bestaat geen overtuigende zorgplicht.
21.	Illegale geheime camera gekocht op Amazon. Is Amazon aansprakelijk tegenover mensen die bespied zijn?	Nee	- Geen sprake van een gebrekkig product alleen maar omdat het een illegaal product is.
22.	Ooginfectie na neptranen bestellen op Amazon; Is Amazon aansprakelijk?	Nee	- Amazon staat niet genoeg in verband met New Jersey, dus kan de rechter geen uitspraak doen.

23.	Ooginfectie na neptranen bestellen op Amazon; Is Amazon aansprakelijk?	Nee	- Onvoldoende gesteld door eiser.
24.	Ooginfectie na neptranen bestellen op Amazon; Is Amazon aansprakelijk?	Nee	- Amazon staat niet genoeg in verband met New Jersey, dus kan de rechter geen uitspraak doen.
25.	Ooginfectie na neptranen bestellen op Amazon; Is Amazon aansprakelijk?	Nee	- Amazon staat niet genoeg in verband met New Jersey, dus kan de rechter geen uitspraak doen.
26.	Crème veroorzaakt letsel; is Amazon aansprakelijk?	Niet uitgesloten	- Door gedaagden niet betwist dat platform aansprakelijk kan worden gehouden - Niet duidelijk waar het product gekocht is.
27.	Chemicaliën op Amazon besteld lijdt tot dood; is Amazon aansprakelijk?	Antwoord vermeden	- Amazon is geen producent. - Amazon had op geen manier de dood kunnen voorkomen dus is de eis niet “plausible”. - De vraag of Amazon een verkoper is wordt vermeden: zelfs in het geval dat Amazon een verkoper is lijdt het in dit geval niet tot aansprakelijkheid.
28.	Ooginfectie na neptranen bestellen op Amazon; Is	Nee	- Amazon staat niet genoeg in verband met New Jersey, dus kan de rechter geen uitspraak doen.

	Amazon aansprakelijk?		
29.	Ooginfectie na neptranen bestellen op Amazon; Is Amazon aansprakelijk?	Geen antwoord	- De rechter benoemt de waarschijnlijkheid van het toepassen van de Bolger-norm, wat wijst op aansprakelijkheid, maar doet geen uitspraak.
30.	Amazon laat na om ingrediënten in de beschrijving te zetten van huid crèmes.	Nee	- Amazon is niet verantwoordelijk voor inlichtingen van verkopers op haar website (CDA).
31.	Is Amazon/Ebay aansprakelijk voor auteursrecht inbreukmakende producten op haar platform?	Nee	- Niet aannemelijk dat Ebay de intentie had om inbreuken te bevorderen of aan te moedigen. - Geen sprake van een gebrekkig of onveilig product!
32.	Gesmolten batterij leidt tot letsel; is Amazon aansprakelijk	Vraag ontweken	- De rechter vermijdt beantwoording van de vraag of Amazon een verkoper is. - Amazon mogelijk wel aansprakelijk voor product.
33.	Illegale dieet medicijnen leidt tot schade; is Amazon aansprakelijk?	Nee	- Amazon is niet aansprakelijk omdat er sprake moet zijn van materiële schade. - Anders wel aansprakelijkheid?
34.	Hondenriem in gezicht van Oberdorf; permanent blind aan een oog; Is	Ja; Doorgestuurd naar Supreme court; geschikt	- De enige manier voor de consument om met de verkoper in contact te komen is door het platform. - Het aansprakelijk stellen geeft een prikkel tot de verkoop van veilige producten.

	Amazon aansprakelijk?	voor uitspraak	- Grote machtspositie van platform (Amazon). - Platform heeft de mogelijkheid om aansprakelijkheidskosten met commissie te verrekenen. - Amazon is een “verkoper” als in art. 402A Restatement door haar vergelijkbare positie als “sales agent”. - Omdat Amazon een verkoper is staat de CDA niet in de weg van Oberdorf’s vorderingen. - Failure to warn claims vallen wel onder de CDA.
35.	Batterij viel makkelijk uit de gekochte afstandsbediening; Batterij door kind ingeslikt; Verhoogde kans op stikken en infecties	Nee	- Amazon is geen “verkoper” als in art. 402A Restatement, omdat zij geen titel hield of overdroeg, ondanks dat zij controle had over het transactieproces en de verzending van het product.
36.	Is Amazon een verkoper? Is Amazon immuun door het CDA?	Ja	- Een “verkoper” onder New Jerseys recht is niet alleen de taalkundige definitie; ligt aan omstandigheden. - New Jersey wet en art. 402A Restatement complementeren elkaar. - Oberdorf norm wordt aangehouden in New Jersey. - CDA geeft geen immuniteit.
37.	Is Amazon een “product seller” in de zin van de New Jersey Products Liability Act?	Nee	- Amazon is technisch gezien deel van de distributieketen, maar niet genoeg om het een “product seller” te maken. - Amazon faciliteert enkel de koop door het product te publiceren op de website.

			- Ook het bewaren en versturen van het product heeft niet gezorgd voor “control” over het product. - Verwijzing naar oude Oberdorf zaak? Verschuiving?
38.	Hooverboard gekocht; batterij ontploft; Is Amazon een “seller” onder Tennessee Products Liability Act?	Nee	- Verwijzing naar oude Oberdorf zaak. - Amazon is aansprakelijk op grond van hun “responsability to inform”. - Amazon is geen verkoper in deze zaak.
39.	Is Wal-mart een verkoper of fabrikant onder de Indiana Product Liability Act?	Nee	- “Kennedy”-norm: geen verkoper wanneer platform niet in bezit was van producten, of produceerde, uitgaf, in elkaar zette of verkocht.
40.	Is Amazon een verkoper?	Nee	- Als Amazon de bestelling niet “fulfillt”, geen verkoper. - Geen verkoper; geen aansprakelijkheid.
41.	Is Amazon een verkoper?	Nee	- Amazon is geen verkoper omdat zij het product nooit onder haar eigendom had en omdat dit in eerdere zaken nooit geconcludeerd is.
42.	Ontplofte batterij; brandwonden; Is Amazon aansprakelijk?	Ja	- Amazon is een integraal deel van het bedrijf dat de kosten zou moeten dragen voor schade veroorzaakt door gebrekkige producten.

43.	Is wal-mart.com een verkoper of fabrikant?	Nee	- Wal-Mart is geen seller of fabrikant onder de IPLA, omdat ze nooit in bezit of eigendom is geweest van het product.
44.	Is Amazon aansprakelijk op grond van nalatig handelen?	Nee	- Geen aansprakelijkheid op grond van nalaten, omdat Amazon geen verkoper is
45.	Is Amazon productaansprakelijk?	Nee	- Amazon is geen verkoper en kan dus niet aansprakelijk zijn op productaansprakelijkheidswetgeving
46.	Is Amazon productaansprakelijk?	Nee	- Bolger-norm wordt aangehouden in California
47.	Is Amazon aansprakelijk voor verkoop van nepproducten door derden?	Nee	- Amazon is geen verkoper, omdat ze geen eigendom hadden; dan kunnen ze ook niet aansprakelijk zijn.
48.	Is Amazon aansprakelijk voor een Patent inbreuk door derde op het platform?	Niet uitgesloten; vraag niet beantwoord	- De taken van Amazon als website sluiten niet uit dat zij in de sommige gevallen een verkoper kan zijn - Gevallen zoals de consument die de indruk krijgt dat Amazon een verkoper is - Productaansprakelijkheidsrecht spraak is niet vergelijkbaar met Patent inbreuken

49.	Is Amazon een Supplier onder Ohio Products Liability Act?	Nee	- Amazon had geen zeggenschap over het product en was geen eigenaar - Ook was duidelijk aangegeven wie de verkoper was - De rol van Amazon is onvoldoende voor productaansprakelijkheid
50.	Is Amazon productaansprakelijk of voor nalatig handelen?	Nee	- Amazon is geen onmiskenbare factor voor de verkoop van hoverboards; geen productaansprakelijkheid - Er is geen zorgplicht gesteld of bewezen; dus niet nalatig gehandeld;
51.	Is Amazon productaansprakelijk?	Niet uitgesloten	- Onder Texaans recht is het bedrijfsmatig uitgeven of plaatsen van een product op de markt; overdracht van eigendom is niet vereist
52.	Is Amazon productaansprakelijk onder Wisconsin recht?	Niet uitgesloten	- Amazon is een verkoper, ondanks dat ze geen eigendom had, omdat dit niet vereist is onder Wisconsin recht; ze heeft namelijk een grote rol in het verkoopproces (FBA) en een machtige positie op de markt.
53.	Wanneer is er sprake van een seller onder 402A tweede restatement of tort?	Nvt.	1. Platform enige aanspreekpunt 2. Positieve prikkel voor verkoop veilige producten 3. Betere positie dan consument om kosten te dragen 4. Het verrekenen van kosten met bedrijfskosten